

"GLASILO"
8117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.
The largest Slovenian
Weekly in the United States
of America.
Sworn circulation 20,100
Issued Every Tuesday
Terms of Subscription:
For Members Yearly.....\$0.54
For Nonmembers.....\$1.00
Foreign Countries.....\$3.00
Telephone: Henderson 3912

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3rd, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22nd, 1918.

Stev. 41 — No. 41

CLEVELAND, O., 8. OKTOBRA (OCTOBER), 1929

LETO XV. — VOLUME XV.

VESTI IZ CLEVELANDA DR. STRESEMANU UMRL

Važno za vse volilce! Kdor se hoče udeležiti prihodnjih mestnih volitev dne 5. novembra t. l., ta mora biti registriran. V ta namen so določeni samo še trije dnevi in sicer: dne 10., 18. in 19. oktobra. Vabilne koče so odprte od 9. do 3. ure popoldne ter od 5. do 10. ure zvečer. Rojaki in rojakinja! Ne pozabite torej svoje državljanske dolžnosti in registrijetajte se!

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ. v Novi Ljubljani priredi v soboto, dne 19. oktobra, prijetno plesno zabavo v Slovenskem Domu (Tabor) na Recher Ave. Člani in vsi prijatelji tega društva, dobrodošli!

Dne 27. oktobra zvečer bo v avditoriju Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair Ave. zopet nekaj posebnega in lepega. Ta večer se vrši velik koncert v prid Slovenske Narodne čitalnice, pri katerem bodo sodelovali vsi naši domači umetniki in umetnice. Ker bo program izredno lep in bogat, in ker se vrši ta koncert v kulturnem namen, je upati, da ho ta večer dvorana S. N. D. do celia zasečena.

Naslednikom Dr. Stresemannu bo izvoljen Dr. Haas, vodja centristov.

Žem; v kontestu je bilo še šest drugih deklet. Med gorinavdenimi kontestinjami spadajo štiri k naši K. S. K. Jednoti. Čestitamo.

Liga narodov, ki zboruje v Genovi, je poslala soprogi Dr. Stresemanna iskreno brzjavno sožalje.

Minuli teden se je v Clevelandu na obisku mudila Mrs. Mary Mehlin iz Denver, Colo.

Spremljala jo je njena dražestna hčerka Mary. Bili sta v gosteh pri sorodnici Mrs. Mary Petrovič v na E. 72. cesti, in sta obiskali tudi naše uredništvo.

Naš slavn St. Clair se bo morda v kratkem ponašal še z enim pravim žogometne igre; to so naši vrii Jolly Kings žogarji, večinoma člani društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, spadajoči v razred D Clevelandsko amater lige žogarjev. Zadnjo nedeljo popoldne so v Gordon parku v tekmi premagali skupino igralcev Kuchta Drug Co. ob navzočnosti nad 2,000 gledalcev. Prihodno nedeljo popoldne se vrši zaključna tekmovalna igra naših žogarjev v sicer v Woodhill parku na igrišču št. 5. Ako žogarji društva Kristusa Kralja še to pot zmagajo, potem bodo proglašeni za prvake tega razreda v mestu Cleveland. Kar bo govorovo v ponos in čast naši slovenski naselbini. Pri tem jim želimo največ uspeha in jim iskreno čestitamo.

Zadnji petek je dobilo med izredno velikim številom prisilice za ameriško državljanstvo na zvezni sodniji tudi 114 Slovencev drugi papir. Skupno število novih državljanov v tem letu znaša že 495. Čestitamo.

Smrtna kosa. V nedeljo zjutraj, dne 6. oktobra, je umrl v Emergency bolnici Matija Kogoj. Bolan je bil 8 dni na zatruljenju krvi, katero je dobil pri delu. Tu zapušča soprogom in šest otrokom. Doma je bil iz vasi Gorenja vas pri Gornjem Logatcu. Tu je bival 24 let.

V nedeljo, dne 6. oktobra, malo pred osmo uro zjutraj je padel po stopnjicah v klet 70-letni John Kosten, 986 E. 63d St. Hotel je mimo stopnic na dvorišču, ko mu je spodeleto in je padel po stopnicah. Ranjki sta stanoval na 1002 E. 63d St. in je prišel v prej omenjeno hišo kot znane in prijatelj, kar je večkrat storil. Doma je bil iz fare Zatičina na Dolenskem. V Ameriki je bival 26 let. V domovini zapušča soprogom in dva sinova, tukaj pa sina Franka, ki stanuje na 20755 Miller Ave. Naj v miru počivata.

Preteklo soboto popoldne se je priprila avtomobilska nešreca, katerež tevje je postala 7-letna hčerka družine Frank Švigelj, 1415 E. 63d St. Mala Anica je pravkar prihitela iz hiše, ko je pridrvel mimo avto, ki je jo podrl na tla. Minuto prej se je šalila v domači kuhinji z očetom in materjo. Minuto pozneje so bili starši obveščeni, da je hčerka mrtva. Starši niso mogli vrjeti žalostni novici. Voznik avtomobila je neki Jugoslaven. Ranjka zapušča poleg staršev še dva bratca in eno sestrico. Prizadeti družini je zmagal Miss Dani Oblak, druga pa je bila Miss Honey Mandel, tretja Miss Frances Kasunič, četrta Miss Mary Grdin, peta Miss Josipina Ora-

REDEK SMRTNI SLUČAJ

CLAN KSKJ. UMRL NA POTI V DOMOVINO

Ko začnejo kakega izseljenca v tujini zapuščati moči da že pričakuje smrt, se mu zdudi v sreču iskrena želja, da bi rad zatisnil svoje trudne oči v svoji rojstni hiši in v domači vasi, in da bi rad za vedno počival v rojstni gradi.

To misel in željo je že dolgo časa gojil tudi naš sobrat Stjepan Ban, bivši član društva sv. Mihaela št. 163 v Pittsburghu, Pa. Bolezen ga je skoro do cela potrila vsled prenapornega dela. Zelel je vrniti se v staro domovino, tja nekam na Hrvatsko, da še enkrat vidi svojo rojstno kočo, svoje drage sorodnike in svoj kraj; morda mu bo podnebje v domovini tako učinkovalo, da bo morda tam še okreval?

Ker ni imel zadosti denarnih sredstev, se je z našo Jednoto glede odpravnine pobotal in se zatem dne 14. avgusta odpravil na takto zaželeno pot. Spremljala ga je njegova žena Terezija. Vsled oslabosti je pa reveža vožnja po železnici in po morju zelo zdelala, da ni mogel niti glave dvigniti in je bil primoran zadnje dni vedno ležati. Vozil se je z nekim parnikom proti obali Francije. Samo še dva dni, pa bi bil dospel na cilj v rojstno domovino . . .

Ko se je v spremstvu svoje dne 22. avgusta vozil po železnici proti Parizu, je štiri ure pred prihodom v Pariz na vlaku umrl. Smrt mu je prekrižala zadnjo željo v njegovem življenju, da bi počival v domači zemlji. Njegovo truplo so prepeljali v Pariz, kjer je bil pokopan dne 25. avgusta. Njegova žena mu je oskrbela lep pogreb, tako tudi primere na grobni spomenik, kar jo je stalo veliko sveto denarja.

To je gotovo prvi slučaj, da je kakega člana naše Jednote zadel na potovanju v domovino slična usoda in da bi bil pokopan v Parizu. Bodu mi lahka svobodna fransko zemlja!

Vest o smrti gorinavdenega sobrata Stjepana Bana je prejel dne 14. avgusta 1929. Hotel je mimo stopnic na dvorišču, ko mu je spodeleto in je padel po stopnicah. Ranjki sta stanoval na 1002 E. 63d St. in je prišel v prej omenjeno hišo kot znane in prijatelj, kar je večkrat storil. Doma je bil iz fare Zatičina na Dolenskem. V Ameriki je bival 26 let. V domovini zapušča soprogom in dva sinova, tukaj pa sina Franka, ki stanuje na 20755 Miller Ave. Naj v miru počivata.

Društvo sv. Barbare v Gladbecku je obhajalo v nedeljo 22. septembra 20-letnico svoje obstoja. Kakor znano je to društvo eno najbolj agilnih in delavnih. Kako lepo je nastopil naraščaj tega društva lansko leto je vsem udeležencem v prijetnem spominu. Ob tej priliki se je vršilo glavno zborovanje vseh društev sv. Barbare v Nemčiji. Prvikrat je tudi nastopil pevski zbor, kateri nameščava prihodno leto napraviti koncertno potovanje v Slovenijo. Našim rojakom, kateri so ostali zvesti veri in domovini tudi v tujini, kličemo ob tej priliki: Krepko naprej! Bog vas živi!

Ali imate že svojega otroka zavarovanega pri naši Jednoti?

FILMSKE Slike K.S.K.J. V JOLIETU

Slovenci in Hrvati v Jolietu, Ill., Rockdale in okoliči se tem potom obveščajo, da se bo dne 13. in 14. oktobra vršilo prikazovanje slik 35 letnici KSKJ. in Vseslovenskega katoliškega shoda in sicer v "Slovenia" dvorani na N. Chicago St.

V nedeljo, dne 13. oktobra se bo slike kazalo ob tretji uri popoldne in ob pol osmih uri zvečer.

V pondeljek, dne 14. oktobra bo prikazovanje slik ob pol drugi uri popoldne za šolsko mladino.

Vsi rojaki iz Jolietta in okolice so uljudno vabljeni, da se zgoraj omenjene prireditve udeležijo.

POMANJKLJIVOSTI IZ SLOVENIJSKE SLUŽBE V JUGOSLAVIJI

Belgrad, Jugoslavija. — Ker se dela intenzivno na tem, da bi se uredila naša izseljenička služba in reorganizirali izseljenični urad, prihajo iz inozemstva, zlasti iz Združenih držav Severne Amerike in Kanade različne spomenice in navodila, kako naj se to vprašanje reši. Splošno ugotavljajo vsi, ki ljubijo naše izseljenje in ki poznajo vprašanje, da je mogoč naši izseljenički funkcionarji, ki ne znajo niti dotičnega jezika, kakor n. pr. angleščine v Ameriki. Gledo naseljevanja samega priporočajo, naj bi se isto vrátilo predvsem po večjih središčih, da ne bi bili Jugoslovani razkropjeni in na milost in nemilost izročeni izkoričevalcem. Gledo slovenskih in hrvaških duhovnikov, ki delujejo med izseljenjci, se opozarja na Nemčijo in Českoslovaško, ki podpirata njihovo pastirsko, kulturno in narodno delovanje. V spomenicah se protestira proti nesmiselnemu bokratizmu, ko je vendar potreben, da delavec, ki isče dela, takoj dobije odgovor. Ugotavlja se nadalje, da naši ljudje služijo večinoma v židovskih in protestantskih družinah ter da katoliške družine sprejemajo protestantske služkinje. Zahteva se, naj država podpira predvsem tiste, ki itak že delujejo za izseljenje, in jim da vsaj malo podpore.

Koliko je Usmiljenih sester vseh redovnih hiš, vzgojnih in dobrodelnih zavodov razne vrste imajo Usmiljene sestre 3,591. Od teh jih je 3,066 v Evropi, in sicer: V Franciji, ki je njih domovina, 788, v Italiji 766, v Španiji 660, na Poljskem 196, v Nemški Avstriji 165, na Ogrskem 99, na Čehoslovaškem 91, na Angleškem 78, v Belgiji 73, na Pruskiem 70, v Jugoslaviji 33, v Švici 20, na Irskem 17, v Rumuniji 11, v evropski Turčiji 10, na Grškem 8, v Holandiji 7, na Portugalskem 4, na Danskem 1. Vseh sester je 40,000.

V Ameriki živeči Židje so sedaj nabrali že en milijon dolarjev podpore za svoje domačine in rojake v Palestini.

UPORNI JETNIKI

Canon City, Colo.

V tukajšnji državni jetniščici je nastal 4. t. m. opoldne velik upor, ki je trajal celih 17 ur, predno je bil mogoče vojaštvu istega s sile zadušiti.

V tej jetniščici se nahaja okrog 1,200 kaznijencev; eni izmed teh so obsojeni v dosmrtni zapor.

Ker se je pa z jetniki zadnji čas skrajno surovo in kruto postopalo, so le-ti vprizobili veliko revolto znamenom, da bi pobegnili iz ječe. Vodja upornikov je bil zloglasni bandit Danny Daniels, ki je organiziral svoje pristaže k ustaji.

Na nepoznan način so vtihovali množino raznovrstnega oružja in streliča, ter danes med kosiom napadli svoje stražnike, in sicer so jih zajeli ter razrožili deset; svoje žrtve so spravili v posebno celico. Zaeno se začigali nekaj poslopij kaznilične, kar je do tal pogorelo.

Vodja ustašev je zahteval od ravnatelja kaznilične, da naj se vse jetnike izpusti, inače bodo ugrabljeni deset stražnikov brez usmiljenja umorili. Ker se je ravnatelj branil ugoditi zahtevi jetnikov, so le-ti v resnici izvršili svoj načrt. Izmed zajetih stražnikov so jih sedem ustrelili ter njih trupa vrgli skozi okno na cesto.

Po skrajno napornem oblegajuju od strani vojaštva, policije in ljudstva, kjer se je rabilo strojne puške, so se uporniki slednjic pomirili. Njih vodja, Daniels, videvši, da je premanjan, se je zatem s svojimi petimi tovarisi zabarikal v neko celico. Zaeno je prisegel, da se ne uda. Ko je videl, da se je poskušena revolta izjalovala, je po vrsti ustrelil svojih pet tovarisov in končno tudi samega sebe. Vsled te revolte prizadeta škoda znaša nad pol milijona dolarjev. Stevilo mrtvih znaša 16, nad 50 je pa več ali manj ranjenih. Oblasti so uvedle strogo preiskavo.

McDonald dospel v Ameriku.

Dne 4. oktobra je dospel v Združeno državo angleški ministriki predsednik Ramsay MacDonald v spremstvu svoje hčerke Ishbel. Njegov namen je, da doseže med vladom Združenih držav in velešilami sporazum glede bodočega miru, oziroma razvoja velebita.

V New Yorku in Washingtonu so MacDonald sprejeli v srečo sestri in prijatelji. Mac Donald je gost predsednika Hooverja. Dne 6. oktobra se je mudil na njegovem letovišču v Rapidan River, Va., kjer sta imela važno konferenco s Hooverjem. Dočakalo se je sklicati zastopnike vlad Združenih držav, Anglije, Francije, Italije na skupno konferenco v Londonu in sicer dne 20. januarja, 1930. Namen te konference bo znižanje mornarice označenih držav.

SRECNA RUSIJA!

Moskva. Sovjeti v Moskvi so sklenili, da se bo v bodočem razvoju oddaja mesa, in sicer po 200 gramov za delavce, za ostalo prebivalstvo pa po 110 gramov. Razen tega se bo tudi mleko oddajalo samo na karte.

JUGOSLOV. IZSELJENCEM

"JUGOSLAVIJA" PROGLAŠENA

Belgrad, Jugoslavija.

Dne 6. septembra je kralj Aleksander podpisal nov zakon o ustrojstvu vojske in mornarice. Ker se ta zakon tiče tudi nekaterih naših Amerikanov, ga v naslednjem dnevu spremeni do sedanje uradno ime Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev v Jugoslavijo. Dosedaj se je slednje ime rabilo samo neuradnim potom.

Zaeno je kralj določil, da se Jugoslavijo razdeli v devet večjih banovih (pokrajin) in da namerava odpraviti dosejanje vojaško vlado pod vodstvom generala Živkovića. V kratkem času bo izdan kraljevi ukaz v svetu razpis volitev v narodno skupščino, nakar bo v Jugoslaviji pričela poslovati zoper parlamentarna vlada.

Kralj Aleksander je izdal daljše ukaz, da se odpravi dosejanje strogo cenzuro pri časnikih.

Z novo odredbo kralja Aleksandra je pričakovati, da se bo doseglje edinost in slogan med Hrvati in Srbi.

SMRTNA KOSA

Eina, Pa. — S tem naznamenjam žalostno vest, da je dne 27. septembra t. l. v Brackenridge, Pa., umrl moj brat Anton Skoff. Pokojni je spadal k našemu društvu sv. Petra in Pavla, št. 64 KSKJ, Etna, Pa., in smo ga pokopali dne 29. septembra na katoliškem pokopališču (St. Marys) v Sharpsburg, Pa. Pogreb se je vršil v Etni v slovensko cerkev na 57. in Butler St., Pittsburgh, Pa. Pogrebne obrede je opravil naš domači gospod župnik Rev. Jos. Škur, kateremu se lepo zahvaljujem za udeležbo pri sprevidu. Pogreb se je udeležilo tudi veliko članov društva sv. Petra in Pavla, št. 64, katerim se tudi lepo zahvaljujem, kakor tudi onim sobratom, ki so čuli

DRUSTVENA NAZNANILA

NAZNANILO

Iz urada društva sv. Lovrenca
št. 63, Cleveland, O.

Kakor navadno, tako se bo tudi letos podalo veliko število naših faranov na božjo pot v Providence Heights. To se bo vršilo prihodnjo nedeljo, dne 13. oktobra, popoldne.

Ker bi se na ta dan imela vršiti redna seja zgoraj označena društva, bo ista radi tege prestavljena na en dan prej. Vršila se bo torej v soboto večer, dne 12. oktobra, ob 7. uri v navadnih prostorih. Začenši z mesecem novembrom pa se vrše seje zopet ob navadnem času, to je vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 1. uri popoldne.

S sobratskim pozdravom,
Jos. M. Jeric, tajnik.

Naznanilo.

Iz urada društva Marije Čistevega Spočetja, št. 80, South Chicago, Ill., se opozarja vse članice, da se udeleže mesecne seje dne 13. oktobra. Seja je preložena zato, ker bomo tretjo nedeljo, to je dne 20. oktobra praznovale 25-letnico obstanka našega društva.

Kakor že menda vse veste, je sedaj prosta pristopnina, tako tudi asesment za prvi mesec za nove članice mladinskega oddelka. In ravno danes čitam v našem glasilu, da se v bodoče lahko sprejema otroki v mladinski oddelki še predno dosežejo eno leto starosti; lahko jih torej vpišete takoj po rojstvu. Vem, da imate še dosti otrok, ki še niso pri društvu; zato jih sedaj vpišite v naše društvo. Dajte me o tem obvestiti. Nekaj priglašenih že imam, in če jih dobimo zadost, potem bomo naročili zdravnika, da pride v dvorano, kjer imamo sejo, torej vam ne bo treba otrok nositi tako daleč. Tako mislim, da bo tudi nekaj ceneje kakor pa da bi vsakega otroka posebej v pisarno zdravnika nosili.

Naznanjam vam tudi, da sem se te dni preselila. Sedanjem moj naslov je na: 3612 E. 82nd St.

S sestrskeim pozdravom
Mary Pucelj, tajnika.

Društvo sv. Mihalja, broj 163, Pittsburgh, Pa.

Cijenjeni brači i sestre! Pozivate se na dojdnu sjetnico 13. oktobra (listopada). Glavna je sjetnica jerbo je trojmeseca in bit će izvješće proračuna za tri mjeseca. Poznatno je vam većinom, da svaki član i članica mora da prisustvuje svake tri mjeseca na sjetnicu pod globu 25 centi, isprka je rad i bolest. Dužnost je svakoga člana i članice da dode na sjetnicu i da čuje što se na sjetnicu zaključi. Sada su nastala hladnija vremena i svaki ima toliko vremena da dode na glavnu sjetnicu.

Za zadnji seji je bilo sklenjeno, da bo značala splošna vstopnina samo 25c; za članice pa, ki se ne udeležijo te veselice, bo 50c kazni v društveno blagajno. Zato vas še enkrat prosim in opominjam prvič: da se polnoštivilno udeležite prihodnje seje, da vse potrebno uredimo glede veselice, in drugič, da se vse članice brez izjeme udeležite naše veselice dne 19. oktobra. Upam torej, da se bodo naše cenj. članice potrudile in da bo storila vsaka svojo dolžnost napram društvo.

S pozdravom,
Mary Pavlovič, tajnika

Iz urada društva sv. Ane, št. 150, Cleveland, O.

Tem potom naznanjam članicam našega društva, da društvo priredi zabavni večer v soboto, dne 12. oktobra ob 7. uri zvečer v zgornji dvorani Slovenskega Narodnega Doma na 80. cesti. Prošene in vabljene ste vse, da pridete. Vabljeni ste tudi vsi drugi, da pridete

na to veselico, zabavo bo dosti za vse: mlade in stare. Za pisanjelne bo igrala izvrstna godba. Preskrbljano bo tudi za žejne in lačne, vse to pa samo za 50 centov vstopnine. Jaz mislim, da se tako malo vstopnilo bi se morale vse udeležiti tudi svoje može in družino priljite seboj.

Gotovo bo morda ena ali druga godnjala, da ima naše društvo prepogoste veselice in da morajo članice vedno kupovati tikete. Pomnite, da je to še naša druga veselica v tem letu. Nobena članica ni absolutno primorana, da mora kupiti vstopnico, ampak tikete najvzamejo samo iste, ki hočejo. Pridite torej vse cenejne sestre in tudi vsi drugi od blizu in daleč, kajti vabljeni ste vse. Čisti dobiček je namenjen v prid blagajne za božnico podporo: sij je vam morda znano, da smo letos že izplačale več pod porekler kedaj popred.

Naznanjam vam tudi, da se sedaj vršijo naše seje zopet po starem, namreč vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Sobratim pozdravom
Thomas Belanič, tajnik.

VABILO NA SEJO

Iz urada društva Marije Pomagaj, št. 164, Eveleth, Minn.

Tem potom prav uljudno vabim vse članice našega društva, da se v polnem številu udeležite prihodnje seje dne 20. oktobra v navadnih prostorih. Na tej seji bomo namreč razmotrivali glede veselice, ki jo nameravamo prirediti enkrat meseca novembra v korist društvene blagajne.

Da bomo imela kaj uspeha, je vaša dolžnost cenejne sestre, da se kolikor toliko zanimete vse, in tudi vsaka po svoji pomoći pomagate, ker le na tačin nam bo uspeh zagotovljen. Torej upam, da se boste mojemu vabilu številno odzvale, in ostajam

Sestrskeim pozdravom
Mary Udovich, tajnika.

Iz urada društva sv. Ane, št. 170, Chicago, Ill.

V prvi vrsti prosim vse članice našega društva, da se gotovo udeležite prihodnje seje, ki bo dne 13. oktobra. Nadalje se naznanja vsem tistim, kateri niso bile na zadnji seji, da se je sklenilo, da plača vsaka članica \$1.00 v društveno blagajno, to pa zato, da ne bomo imeli letos nobene prireditve.

— Vpoštevajte torej to, da ko bom začela pobirati asesment, da ne bo potem kakega izgovora, češ nisem znala, ali kaj podobnega.

Na tej seji bo prečitan tudi finančno poročilo zadnjega četrletja. Tiste članice pa, ki ste zaostale z mesečnimi prispevkami, prosim, da poravnate dolg, kar hitro vam je mogoče. Leto se že bliža koncu, in jaz želim, da bodo društvene knjige čiste in v redu.

Z bratskim pozdravom in na svidenje na prihodnji seji!

Anna Frank, tajnika.

Iz urada društva Marije Pomagaj, št. 176, Detroit, Mich.

Članom in članicam tega društva se tem potom naznanja, da se gotovo vse udeležite prihodnje seje dne 13. oktobra točno ob 2. uri popoldne.

Kar z nekakim strahom večkrat opazujem, kako v malem številu so obiskane naše društvene seje. Ali člani ne pomislite: da če vas več pride skupaj, toliko več dobrega se lahko ukrene za društvo in KSKJ. Zato vas prosim, pridite vse na prihodnjo sejo, ker imamo reči več važnih točk.

Dalje, cenejna bračo, vam je večinom znano, da smo imali banket našega društva na Michigan, to jest na 29. prošli mjesec, i banket je bio posjećen v velikom broju članstva i ostale braće i upravo je bilo sve lepo po domače. Lepo se zahvaljujemo pjevačkom društvu "Prešeren," koji su nas razveselili sa svojimi milo zvučnimi pjesmami. Zahvaljujemo se pjevačkom društvu "Sloga" i na njihovom sudjelovanju. Lepa hvala Miss Barbara Baša, na njizinom pjevanju, koja je užasnula slike sa svojim glasom. Dalje lepa hvala našim kuharicam, sestraram Katarina Čurjak, Kristina Vajdetič i Katarina Flajšker, koje su se pobrinule i pripravile da je bilo dobrog prigriska i domaćog kruha. Hvala lepa našim mladim članicam, koje su onako

bile, da su mogle svega u malo čas na svoj složki, i sve nas se evedom uklit.

Lepo se zahvaljujemo članom Lovrenčić i Radčić, koji se nam pričelili dobre janjetine in domače funke. Ujedno svim skupu lepa hvala na cijelokupnem odboru. Bračo i sestra! Ovaj put sta pokazali ljubav prama bližnjemu svojem. Ovako bi treba da se i više puta sastanemo i razveselimo in jedan s drugim bolje spoznamo.

Sada je su prošli pikniki i topli dani, ajde, sada čemo užeti malo više vremena i dobit novih članova na naš odshek, to jest, odrasli i djece, jerbo namreč velika potreba, pošto nekoji umre, drugi ne plati, mora da se suspendira, treći pride v staru domovinu, i dalje, a no vih malo pristupi, jerbo danas je potreško dobit novog člana, pošto danas ne dohaja narod iz starog kraja, kao što je prije. Ali gledajmo dobit čim više djece, jer djece su za dobrobit društva i KSKJ, kako i odrasli člani, jer narodna poslovica kaže da na dječi svjet obstoji.

Sobratim pozdravom
Chas I. Prazen, predsednik.

Iz urada društva sv. Martina, št. 178, Chicago, Ill.

S tem prosim v vladljivo vabim vse člane našega društva, da se polnoštivilno udeležite prihodnje seje dne 13. oktobra. Morda so nekateri naši člani že pozabili, kdaj se vrše naše seje, ker se istih jako slabo udeležujejo.

Prisom vas torej, naj na premiknji seji nikogar ne manjka. Imamo namreč reči več vavnih stvari. Med drugim boste čuli finančno poročilo zadnjega četrletja. Nadalje moramo tudi izbrati veseljivo odbor, kajti kmalu pride spet sv. Martin in tako moramo pravočasno pripraviti vse potrebno za našo prireditve, ki bo drugo nedeljo meseca novembra. Obenem pa prosim vse tiste člane, ki ste zaostali dva ali več mesecov z društvenimi prispevki, da dolg poravnate na prihodnji seji ali pa pri meni na domu.

Z bratskim pozdravom,
Martin Frank, tajnik.

Vabilo na sejo.

Iz urada društva sv. Ane, št. 170, Chicago, Ill.

Tem potom prav uljudno vabim vse članice našega društva, da se v polnem številu udeležite prihodnje seje dne 20. oktobra v navadnih prostorih. Na tej seji bomo namreč razmotrivali glede veselice, ki jo nameravamo prirediti enkrat meseca novembra v korist društvene blagajne.

Da bomo imela kaj uspeha, je vaša dolžnost cenejne sestre, da se kolikor toliko zanimete vse, in tudi vsaka po svoji pomoći pomagate, ker le na tačin nam bo uspeh zagotovljen. Torej upam, da se boste mojemu vabilu številno odzvale, in ostajam

Sestrskeim pozdravom
Mary Udovich, tajnika.

Iz urada društva sv. Ane, št. 170, Chicago, Ill.

V prvi vrsti prosim vse članice našega društva, da se gotovo udeležite prihodnje seje, ki bo dne 13. oktobra. Nadalje se naznanja vsem tistim, kateri niso bile na zadnji seji, da se je sklenilo, da plača vsaka članica \$1.00 v društveno blagajno, to pa zato, da ne bomo imeli letos nobene prireditve.

— Vpoštevajte torej to, da ko bom začela pobirati asesment, da ne bo potem kakega izgovora, češ nisem znala, ali kaj podobnega.

Na tej seji bo prečitan tudi finančno poročilo zadnjega četrletja. Tiste članice pa, ki ste zaostale z mesečnimi prispevkami, prosim, da poravnate dolg, kar hitro vam je mogoče. Leto se že bliža koncu, in jaz želim, da bodo društvene knjige čiste in v redu.

Torej na svidenje dne 17. oktobra zvečer na domu tajnice.

Sestrskeim pozdravom
Rose Tisel, tajnika.

Dalje vas opozarjam na kampanjo za mladinski oddelek, ki je sedaj v teku. Mnogo vas je

še članov, ki imate otroke, ki še niso v našem mladinskem oddelku.

Ravno tako pa tudi gledimo,

da dobitimo veliko število no-

vih članov v odrasli oddelek.

Dragi mi bratje in sestre!

Stopimo skupaj in se zavzemimo,

da bomo pridobili do Novega leta vsak vsaj enega člana,

potem bomo lahko najdli-

za društvo in Jednoto. Saj je še veliko Slovencev tukaj v Detroitu, ki bi pristopili k naši dnevi.

Jednoti Eden sam se morevsega narediti v kampanji, vse skupaj pa lahko.

Torej na del za dobrobit društva in K. S. K.

Jednote, in videli boste, da bo

mo tudi pri nas še večji uspeh.

Dosegli.

Z bratskim pozdravom,

Chas I. Prazen, predsednik.

Iz urada društva sv. Martina, št. 178, Chicago, Ill.

S tem prosim v vladljivo vabim

vse člane našega društva,

da se polnoštivilno udeležite

prihodnje seje dne 13. oktobra.

Morda so nekateri naši člani

že pozabili, kdaj se vrše naše

seje, ker se istih jako slabo

udeležujejo.

Prisom vas torej, naj na

premiknji seji nikogar ne

manjka. Imamo namreč reči

več vavnih stvari.

Med drugim boste

čuli finančno poročilo

zadnjega četrletja.

Nadalje moramo tudi izbrati

veseljivo odbor.

Torej na del za dobrobit

društva in K. S. K.

Jednote, in videli boste, da bo

mo tudi pri nas še večji uspeh.

Dosegli.

Z bratskim pozdravom,

Chas I. Prazen, predsednik.

Gornja slika nam predstavlja skupino udeležencev slavnosti društva sv. Kristine, št. 219, Euclid, O., vruča se dne 22. septembra t. l. povodom blagoslovitve nove zastave. Te

slavnosti se je udeležilo 12 raznih društv s svojimi zastavami in banderi, v paradi je koračalo okrog 500 oseb.

Društvo sv. Kristine je bilo ustanovljeno dne 8. marca, le-

ZAHVALA

Iz urada društva sv. Kristine

št. 219, Euclid, O.

Malo pozno je že, ko prihajamo v javnost z nastopno zahvalo oim, ki so dne 22. septembra t. l. pripomogli in pospešili, da se je slavnost blagoslovitve naše društvene zastave izvršila na tako lep način. Čakali smo namreč na sliko udeležencev tega našega velikega dneva, katero primašamo danes v precej veliki obliki na gornjem mestu.

Pred vsem izrekamo lepo zahvalo gl. predsedniku KSKJ, br. Anton Grdina, za iz New Yorka poslane pismene pozdrave, čestitke in lep dar naši zastavi.

Škoda, da niste bili navzoči! Dalje se zahvaljujemo našemu č. g. župniku Rev. Vukoniću, ker so blagoslovili našo zastavo in za tako lep govor v cerkvi.

Zastava je v ponos ne samo društvo, ampak tudi naši fari sv. Kristine, saj je zopet vihrala zadnjo nedeljo, dne 6. oktobra, pri cerkveni slavnosti, ko je bil blagoslovljen kip Matere Božje.

Lepa hvala uredniku "Glasila," br. Iv. Zupanu, ker nam je še v mnogih stvareh na roke, ter nam pomagal pri tej slavnosti kot stolopravatelj. Zahvaljujemo se tudi sobr. J. Zulichu,

finančnemu odborniku KSKJ, za udeležbo in pomenljiv govor ter dar zastavi. Samo prehitro ste nas zapustili, sobr. Zulich, iskala sem vas zaman kasnejne, da bi se osebno zahvalila.

Upam, da nas še kdaj posete, zdaj se bomo že poznali. Dalje izrekamo zahvalo sledenim društviom za korporativno udeležbo in darove naši zastavi:

Altarnemu društvu fare sv. Kristine, Marijini družbi fare sv. Kristine, društvo K. S. K. Jednote: sv. Vida št. 25, Marije Magdalene št. 162, sv. Jožefa št. 169, sv. Cirila in Metoda št. 191, sv. Helene, št. 193, sv. Stefana št. 224, Kristusa Kralja št. 226, dalje Slovenski Zenski Zvezni št. 14, društvo sv. Katarine št. 29, društvo sv. Neže št. 139 in društvo Združeni Mladi Bratje. Dalje izrekamo zahvalo za darove: botru zastave Andrej Zdešarju, botri Mariji Petek, očetu zastave John Miklavčiču, materi Mariji Vidmar, stricu Louis Intihar, teti Jennie Intihar, tovaršem in tovaršicam: Frank Pink, Mary Petek, Joe Nosse, Mary Bokavšek, Ludvig Blatnik, zastavonosi in spremjevalcem in Frank Pivku. Hvala tudi deklincam, ki so bile kot častna straža zastave v imenu mladinskega oddelka in za lepe deklamacije. Lepa hvala vsem članicam in članom, ki so nam v dvorani pri banketu pomagali ter delali. Kar ste storili dobrega za društvo je od tega tudi vaš delež, ker smo si vsi bratje in sestre. Hvala tudi sledenim rojakom ker so dali svoje avte zastonj pri paradi na razpolago: Kern, Jamnik, Tekavčič, Miklavčič, Ciuha in Bo-

kaušek. Tako izrekamo zahvalo tudi našemu vrlemu pevskemu društvu "Zorislava" za nastop na odrnu med programom, kar je povečalo to slavnost. Vsem skupaj še enkrat hvala, tako tudi v cenj. članstvu našega društva za udeležbo in prispevke. Bog vam plačaj vsem skupaj!

Zastava naj nam pa še večkrat ponosno vihra, ter vabi pod zaščito sv. Kristine nove člane in članice!

Za odbor,

Terezija Zdešar, tajnica.

Dostavek: Na tej slavnosti je bilo prečitano sledenje potrebnemu pismo sobr. gl. predsednika A. Grdina:

New York, 22. sept. 1929.

Dragi mi uradniki(e) društva sv. Kristine in članstvo, tako tudi zastopniki vseh udeleženih društva naše Jednote in drugih Jednot!

Bodite mi iz Greater New Yorka v imenu tukajšnjih členih društev K. S. K. Jednote na vaš veseli dan iskreno pozdravljeni!

Tudi ta štiri društva so danes na slovesen način skupaj zbrana. Naj bo moji malenosti oproščeno, da sem moral na tako slovesen dan izostati kot gl. predsednik KSKJ, živec v Clevelandu.

To zamudo bom pri priliki nadomestil med vami s sliko Jednote.

Oprostite mi torej mojo neudeležbo, saj mora biti Jednotin predsednik navzoč tudi po drugih naselbinah ob sličnih prilikah v prospeli Jednote.

V duhu sem torek, da tudi skromen dar v pokritje velikih stroškov te prireditve, ter ostajam vdani vam sobrat,

A. Grdina, gl. predsednik.

—

REV. FRANC JAGER

—

Duhovnik — čebelar — sadjerci

in vrtnar — major Rdečega kriza, srbski vojni kapelan.

(Spisal Rev. M. Šavs. Ponatis iz koledarja "Ave Marija" z dovoljenjem avtorja.)

—

KONEC.

—

Major Jager na srbski fronti.

Iz Valone je major Jager hitel na svoj cilj. Zaprek na poti čez Argyrokastron je bilo mno- go, pa je še vseeno moral čakati nad tri tedne, predno je dobil obvestilo, da je njegovo blago doseglo v Solun. Zopet je najemal ljudi in živino, da so počasi po velikih naporih prenosili in prepeljali zaboje na plan bližu Kremljan, kjer je imel glavni stan za sestavo vseh strojev. Njegovi, iz Amerike došli pomagači, so vsak na

ta 1927 s 13 člani in sicer je bilo devet moških ter štiri ženske. Ustanovniki tega društva so bili: John Bradač, Martin Korošec, Frank Pink, Matija Tekavčič, Rudolf Tekavčič, An-

suo roko imeli nekaj Srbov, katere so poučevali, kako se stavljati stroje, in kako ž njimi ravnati pri delu. Plačevali so v gotovini in dobro, hraniili ljudi prav zadostno; zato voljni, dansi nevečih rok ni manjkalo. Boljše in hitrejše je šlo izpod rok, ko so imeli nekaj Fordov in traktorjev gotovih.

Tedanji srbski prestolonaslednik Aleksander jim je dal dovoljenje, da delujejo po dolinah in planjavah med Monastirjem, Florino in Vodenom. Iz gozdov na Jelaku so dobivali potreben les za zgradbo pohištva. Po dolinah in planjavah je bilo dovolj sena, dobre trave, drugače pa vse opustošeno, neobdelano.

Major Jager vraša srbsko vojno, kako bi jim mogli kaj pomagati. Odgovor: "Sena nam nakosite! Naših dvajset tisoč konj nam lakote gine, ker nimamo niti krme niti paše na Kajmačkalanu."

Naši senorezi (mowers) gre- do po vrsti na košnjo. Predno je bil dan pri koncu, je že ležalo nakošenega sena, da so ne- pretrgane vrste nosačev kora- kale z butarami sočne krme več dini zaporedoma gori in dolni krmile sestrade, skoraj one- mogle srbske konje na fronti. Začeli so tudi orati, sejati, sadi- ti; potem snažiti polja in obde- lovati. Naši veščaki so učili neuge Srbe, kako rabiti stroje.

Vsi uslužbeni so bili dobro pla- čani. Major Jager je redno dobival po pet tisoč dolarjev na mesec za svoje delavce.

Vse se je čudilo hitrosti, raz- umnosti in previdnosti Ameri- kancev. Hodili so jih gledati od-

daljnih krajev; tudi moštvo od-

fronte je pridno porabilo svoj

prostti čas in se dalo poučevati

v obratovanju s stroji. Na-

zadnje je prišel sam kraljevič Aleksander in vrhovni povelj- d'Esperey.

Oba sta priznalo Jagra velikim kramljala z majorjem Jagrom

in se mu zahvaljevala za nepri- čakovano izdatno pomoč med bednim prebivalstvom. Sedaj

kralj Aleksander je naravnost zatrdiril: "Vi ste nam rešili na- so konjenico!"

Delo je lepo napredovalo, le-

bližajoča se zima je začela stra- šiti. Major Jager se je prija- teljko seznanil s srbskim ge-

noralom Mišićem. Ta ga je

nagovarjal, naj dobi vsaj šest

do deset slovenskih duhovnikov

iz Amerike, ki bi služili kot voj-

ni kaplani v srbski armadi in

skrbeli za moralo in duševni

blagor zlasti med katoliškimi

Slovenci in Hrvati.

"Nič izdatnejšega za moštvo

v vojni, nego dober katoliški

vojni kapelan," tako se je izrazil

general Mišić nasproti majorju Jagru.

Jager je sicer takoj skušal

ustreči Mišiću, toda v vojnem

času so brojavke tako nerедno

dohajale na določena mesta, da

srvenski duhovniki v Ameriki

nismo mogli pomagati.

ton Laurin, John Kušar, John Bradač, predsednik, opravlja ta urad še sedaj; Miss Jennie Bre- gar, tajnica; Martin Korošec, blagajnik, upravlja ta urad še sedaj. Sedanja tajnica je Mrs. Terezija Zdešar. Označeno dru-

štvo je v tem kratkem času le- po napredovalo, ker šteje že 61 članov v aktivnem in 54 članov v mladinskem oddelku; torej vseh skupaj 115 članov in čla- nic. Kdor izmed udeležencev si

hoče omisliti gornjo precej veliko sliko, naj se obrne na tajni- co društva, Mrs. Terezija Zde- šar, 20601 Arbor Ave., Euclid, O. Slika stane \$1.

lih od ran je treba dodati še večje številke izgub vsled stradanja in bolezni. Samo špan- ska influenca je zahtevala leta 1918 do 20 milijonov žrtev! Polovica tega števila pride na Indijo, kjer je preprečila voj- na izdatno pomoč.

Milijoni pohabljencev in bol-

nikov so tudi poglavje zase.

Klub vsemu so bile prejšnje

vojnje bolj krvave! Friderik

Veliki je izgubil v sedemletni

vojni 180.000 vojakov, a obe-

nem se je skrilo prebivalstvo

Prusije od tri milijonov pred

vojno na pol milijona. Angle- ži so izgubili v vojni z Napole- onom 300.000 vojakov od 12

milijonov tedanjega prebival- stva. V svetovni vojni pa je

izgubila Nemčija dva milijona

izmed 70 milijonov prebivalcev

in Angleška en milijon od 46

milijonov. Te izgube pa so že

nadmehcene s porodi.

—

(Nadaljevanje iz 2. strani)

fantje bodo pripredili še bolj ve-

sel dan prihodnjo nedeljo, dne

13. oktobra, in sicer v Narodni

dvorani na Racine Ave., in 18.

cesti. Popoldne ob treh vam

bodo pokazali tako igro, da se

bo pri nji raztegnil v smeh naj-

bolj čmerni obraz, in napol mrt- ve

ve zopet obudila k življenju.

"Težke ribe" se pravi tej igri,

in težke solze smehe boste bri- sali pri nji. Po igri pa — — o

joj, bomo slišali tako muziko,

da nas bo privzignila deset in-

čev visoko. Ne bo igrala samo

angleški "bum-bum-bum," am-

pak tudi pristne kranjske po-

skočnice. Starši, razvedrila po-

trebjute! Pridite torej in bo-

dite veseli med veselo družbo.

Pošljite tudi svojo mladino, da

se naužije zdrave, poštene zaba- ve.

Preskrbite si vstopnice od

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Cleveland, Ohio, United States of America

UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the Order.

Issued every Tuesday

OFFICE: 6117 St. Clair Ave.

Telephone: Henderson: 3612

CLEVELAND, OHIO

OFFICIAL ORGAN

GRAND CARNICIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the Order.

Issued every Tuesday

VABILO IZ STARE DOMOVINE

Od Jugoslovanske Orlovske Zveze v Ljubljani, v kateri so včlanjena vsa orlovska in orliška društva v naši domovini, smo prejeli sledeči dopis:

Slovenski Orli in Orlice praznujejo l. 1931 25-letnico orlovnstva. Iz majhnih početkov se je razvila danes mogočna in nadvse važna mladinska katoliška organizacija, ki danes zbrina v svojih vrstah katoliško mladino, kmetsko in delavsko do zadnje gorske vasi in slednjega industrijskega kraja.

Ob tej 25-letnici bo v Ljubljani velik mednarodni izlet vseh katoliških mladinskih organizacij. Nastopajo vsi slovenski katoliški narodi po svojih telovadcih, zlasti Hrvati in Čehi, udeleže se pa telovadskega nastopa in tekem tudi Francuzi in Angleži, Nemci in Švicarji, Belgiji in Holandci. Kot so Svetovačavske slavnosti na Češkem v Pragi letos združile vse katoliške narode, in kot bodo vsi katoliški telovadci nastopili v l. 1930 v Antwerpnu v Belgiji, tako prihite številni zastopniki vseh gori imenovanih narodov l. 1931 v našo belo Ljubljano.

Vsem nam bo v silno veselje, če bomo mogli ob tej priliki pozdraviti v srcu Slovenije čim mogočnejše zastopstvo ameriških Slovencev. Iz "Glasila K. S. K. Jednote" vidimo, da je navdušenje za ta izlet v staro domovino med našimi rojaki v Ameriki že precejšno. Veselimo se sklepov, ki so jih napravile K. S. K. Jednota in razna njena društva, vabimo pa najprišrejše vse ameriške Slovence, ki jim je količaj mogoče, da si vse urede tako, da morejo v l. 1931 pohititi na obisk v staro domovino. Bodite vsi preprčani, da bomo takrat v Ljubljani storili vse, kar je v naši moći, da se boste vračali v novo domo vino z vtisi, ki jih ne hoste pozabili celo življenje.

Izlet orlovnstva in mednarodnih katoliških organizacij bo v Ljubljani l. 1931 v dneh od 20. do 30. junija. 20. in 21. juniju bodo naraščajski dnevi, tekme in skušnje mladecev in mladenček ter javni nastopi jugoslovanskih in češkoslovaških mladecev in mladenček, oziroma članov naraščaja.

Glavni izletni dnevi pa so od 26. do 30. junija. V petek in soboto 26. in 27. junija so mednarodne tekme reprezentančnih mednarodnih vrst in posameznikov, dalje slovenske tekme in mednarodna telovadna akademija. Ta dva dneva sta predvsem za telovadce. Dne 28. in 29. junija pa so sprevodni manifestacije ter dva velika javna nastopa, kjer nastopajo jugoslovanske Orlice in Orli s prostimi vajami in z vajami na orodju, dalje češkoslovaški Orli in Orlice in oba dneva gosti iz drugih tujih narodov. Večje prireditve bodo vse na Stadionu, ki bo do takrat popolnoma dozidan in uravnan.

Majhna je, bratje ameriški Slovenci, naša slovenska domovina, in vi ste navajeni večjih in mogočnejših mest kot je naše središče Ljubljana, toda sprejeli vas bomo s širokim srcem in z ljubečo dušo, tako da boste čutili, da je ta domovina, četudi majhna, vendar naša, nas vseh, vas, ki ste v daljavi, in nas, ki vas že sedaj z veselim srcem pričakujemo.

Dr. Žitko, predsednik.

Dr. Murn, tajnik.

Pripomba glavnega predsednika: Na seji julija meseca je naš glavni odbor sklenil in potrdil, da bo Jednota leta 1931 uradno posetila našo rodno grudo, staro domovino, kjer se nahaja več naših bratov na potnem listu, in kjer se namerava z ustanovitvijo novih Jednotinj društev.

Ko je bil zapisnik julijanske seje priobčen v "Glasilu," so tudi v domovini čitali naš tozadevni načrt in sklep. Radi tega so se sedaj obrnili na nekatere gl. uradnike K. S. K. Jednote, ter nam poročajo o nameravanem velikem pokretu, ki se ima vrati omenjeno leto pod okriljem Jugoslovanske Orlovske organizacije. In ker je veliko ljudi, ki vsako leto potujejo na obisk v staro domovino, radi tega je popolnoma na mestu, da se o tem obvesti tudi naše ljudi širom Amerike, da bo takrat skupni izlet. Na ta način se mnogi lahko že sedaj odločijo za obisk v staro domovino leta 1931. Mnogi si bodo izbrali ta ugoden čas in to lepo priliko namesto prej ali kasneje, kajti potovati skupaj v tako veliki družbi, in to celo pod zastavo naše K. S. K. Jednote, bo gotovo bolj zanimivo in tudi cenejše.

Iz zgoraj priobčenega pisma, oziroma vabila, se razvidi, na kako velike dneve se že sedaj pripravlja domovina, oziroma vsa katoliška Jugoslavija. Mnogi nimajo niti pojma o tem, jaz pa se zavedam kako velikega pomena bo ta sijajna prireditve, katere se že naprej sam veselim ker sem imel priliko videti nekaj sličnega leta 1920 v Mariboru. Ker se pa vse stvari vedno zboljšavajo in postajajo vsako leto močnejše ter popolnejše, bo nameravani izlet orlovnstva v Ljubljani l. 1931 gotovo prekašal onega v Mariboru, o tem sem docela prepričan. Radi tega naj krajevna društva in članstvo naše Jednote že sedaj goji misel na ta veliki izlet v staro domovino leta 1931, ki bo našo Jednoto zgodovinski. Ako začnemo že sedaj delovati in agitirati za ta izlet, se nas bo do tedaj prijavilo zadostno število izletnikov, da bomo najeli posebni parnik samo za nas. Sicar se bo o tem že bolj obširno od časa do časa pisalo.

A. Grdina, gl. predsednik KSKJ.

Pravovanje Jednotine 35-letnice v Brooklynu, N. Y.

(Konec.)

Program drugega dne, nedelje, 22. septembra je začel že ujutri, bilo je pa prvič zgodaj na soncu, ki so pri sobotni zabavi vrata zaprili. Jaz sem bil gost v stanovanju br. John Murna. Povedati moram, da sem imel tukaj dosti zabavnega užitka radi njegove dovitnosti in humora. Že večkrat sem rekel, — zdaj pa pribijem, da je res, — da ima br. John Murn preveč dobro ženico, ki ga tako lepo "certija," da je vse preveč; on pa, — kdor ga kot takega ne pozna, — brije rad po svojem kale, da se mu morate smejati.

To pot sem se mu tudi jaz silno in na skrivnem smejal. Da bo malo kratkočaaja tudi med čitatelji, naj povem, kaj je bilo:

Zvečer mi je br. Murn naročil, naj ga pravočasno poklicem, da ne bo zaležal valed z spanosti, kajti domače ure budilke je že preveč navajen, da je ne sliši. Vzdej je tudi, da bo drugo jutro njegova gospa soprogla že bolj zgodaj v cerkvi, izbral si je torej mene, da naj ga poklicem. Res, sreča, da tudi jaz nisem zaspal. Grem k vratom njegove spalne sobe, tralam v trkam večkrat, nakar se na John se malo sanjava oglasi. Kmalu zatem jo prikoraka v kuhinjo v hlačah, in ne v svojih, ampak bratovih. Najprvo hodi okrog peči ter pripravlja kavo za zajtrk, zatem pa mene vpraša, koliko kave je treba našteti, katere smo doživili pri tej prireditvi ta dan.

Videli smo Jednotino filmsko sliko, ki je vsem ugajala; tako so se gledalci izrazili. Slišali smo govor, katere je občinstvo sem hotel kavo pripraviti nekim gostom iz Detroitu. Ker sem uvidel, da se kuhinjski šef Murn vse prepočasi obrača, sem ga sili, naj se vsaj pošteno oblete. Nato mi je odgovoril, da tega ne more izvrati, ker že ni njege žene domov iz cerkve, pravzaprav za to ne, ker nima srajce. Nato sem mu pokazal kar tri skupaj zložene srajce. John je odgovoril: "Ne vem katera je moja?" — "Pozna mero!" — "Ker imamo pri hiši jednake mere, moram čakati, da pride žena." K sreči je res nato dospela Mrs. Murn. "Katera srajca je moja?" vpraša John svojo ženo. "Oj ti, glej ga no! Tudi hlač nimaš pravih!" mu je odgovorila Mrs. Murn. Nato se John malo potuhne ter našmeje, nakar je stopil po svoje hlače, ko mu je žena povedala kje da so. Res, to me je tako dirnilo, da sem se na ves glas zasmehal in Murnu obljubil, da bo tudi širša javnost zvedela o njegovih srajcach in hlačah. Vse sem bil tega prigodka, saj sem dobil s tem nekaj gradiva.

da se lahko nad Murnom malo maščujem, saj tudi on rad v šali čez druge kako ostro pove. In tako sem ga vendar enkrat dobil v svojo pest. Vzemite gornje poročilo za kratkočasino, a bila je resnica. Mr. Murn je danes trgovec, kupuje, popravlja in prodaja tiskarske stroje.

No, tako iz kratkočasnega jutra se je razvil nad vse vesel dan. Bilo je malo ostro jutro, drugače pa polno razpoloženja da takega še ne dolgo popred. Kmalu so se zbirali pred cerkvijo na St. Marks Pl. in New Yorku posamezniki in društva, ob 10. uri je bilo nas dovolj, da napolnimo cerkev do kraja. Sv. mašo je daroval Rev. B. Winkler, začasni župnik, ki nadomešča obolelega gospoda Rev. A. Urrankarja, ki je bil pred kratkim na vratu operiran. Zdravje je se mu že vrača.

Po cerkvenem opravilu smo se z avtomobili podali zopet v Brooklyn in sicer naravnost do morskega obrežja, kjer so bučali visoki morski valovi kakor bi se hoteli mačevati nad nami, ali so nas pa tako bučno pozdravljali? Čarobno je ogledovati obal sinjega Atlantika. Dasi živim v Clevelandu blizu

stop ondolne godbe. "Domovinski" iz Greater New Yorks so tako izbrano peli, da je po moji sodbi to prvič vstal slovensko pevsko društvo v Ameriki. To so sbrani doneli glasovi kakor zvonovi in srebrne strune. Krasno so tudi peli v cerkvi na koru, da jih je bilo veselje poslušati. Čast, komur čast! Ničuda, da so že večkrat nastopili ko so peli za neko znano gramofonsko društvo. Trud in delo je sicer naporno ter težko, koje imajo pevsko društvo, toda zase je velik od tega, kar v naseljih v fari pripomore do navdušenja za lepo in plemenito stvar, tako tudi do složnosti. Nekako petju jednako, tako ac mi je dopadla tudi godba, ki je igrala med našimi točkami; to je bilo res nekaj posebnega! To je godba, ki je nastopala tudi ves čas popred v tem Domu, še ko je bil last drugih. Tudi godba nam je pomnožila veselje ter življenost torej ni čuda, da so ljudje že zelo ostali se dije časa z nami. Tudi to nedeljo je nas že pozna ura spravila domov k počitku. Dolgo je vzel, da smo se poslovili vsi zadovoljni in veseli.

Priznanje in pohvalo zaslužijo tudi slovenske tamburašice, ki so nastopile v soboto med banketom. Čast in hvala tudi Mrs. Derčarjevi, ki je imela kuhihino v oskrbi v njenem štabom.

Drugri dan je bil poneljek; ostali so se vrnili na delo, jaz pa na pot proti Clevelandu.

V prijetno dolžnost si štejem, da se na tem mestu iskreno zahvalim za izražene čestitke, toliko naklonjenost in izraz ljubavi, kar so mi v teh dnevi številni rojaki v New Yorku in Brooklynu izkazali. Hvala odbornikom ter odbornicam društva, tako tudi drugim, ki niso člani naše Jednote. Hvala bratu John Murnu za povabilo in za vse, kar je v tem času za mene storil, ozir. za povzdigo Jednoto sodelovanjem uradnikov tamkajšnjih naših krajevnih društva in sicer: sv. Frančiška št. 46, sv. Jožefa št. 57, sv. Ane št. 105 in Marije Pomagaj št. 185.

Vsi odborniki(e) te hduštev naše Jednote so se izkazali aktiven, na ta način so storili za Jednoto veliko reklamo in so pospešili njen ugled. To se je slišalo od drugih, ki niso člani naše organizacije, pač so obljubili da postanejo, ozir. pristopijo s svojimi družinami, ker so spoznali, da je KSKJednota najzaslužnejša organizacija našega slovenskega naroda. V imenu K. S. K. Jednote se torej še enkrat vsem prav iskreno zahvaljujem za toliko naklonjenost. Bog živi vrele Brooklynčane in tudi Newyorčane! Na zopetno svidenje letos v novemburu!

Vračajoč se proti domu, sem spotorno napravil še eno štacijo, kjer sem prenočil, in sicer v lični ter znani naselbini Little Falls, N. Y. Ta naselbina je že starja naša postojanka. Meni se je zelo dopadlo; to pa radi tega, ker so tam kraji z okolico skoraj enaki in podobni mojemu rojstnemu kraju v staro domovino. Lega je zelo romantična radi hribov ter doline skozi katero teče velika reka, po kateri plujejo manjši parniki iz Buffalo do New Yorka. Najzanimivejša je pa tukajšnja zatvornica za dviganje vseh parnikov iz nizine visoko v vodo. Pravijo, da je to najglobokejša zatvornica v Ameriki, ker lahko dvigne parnik do 40 čevljev visoko. Ohranili ga bomo vedno v prijetnem spominu. Dajte izrekam zahvalo zastopniku g. generalnega konzula SHS za udeležbo in nagovor. Lepa hvala gdč. Slabičevi za "krasno podano deklamacijo" v imenu K. S. K. J. Hvala tudi celemu štabu kuharic in deklet, ki so imele jedila v oskrbi pod spremnim vodstvom Mrs. Derčar. Naje omem, da se nas je ta večer spomnil tudi naš stari znamivimi Jednotinimi slikami in nam iste kazal. Brat Grdin je mostel v prikazovanju takih slik; saj kar zaukaže, pa korakajo osebe na slikah nazaj. Hvala mu za njegov govor in ves trud, ki ga je imel z nami pri tej slavnosti. Prisrčna hvala uglednemu in požrtvovalnemu opernemu pevcu Mr. Antonu Šubelju, ker nam je pri tej slavnosti zapel štiri krasne pesmi. Ohranili ga bomo vedno v prijetnem spominu. Dajte izrekam zahvalo zastopniku g. generalnega konzula SHS za udeležbo in nagovor. Lepa hvala gdč. Slabičevi za "krasno podano deklamacijo" v imenu K. S. K. J. Hvala tudi celemu štabu kuharic in deklet, ki so imele jedila v oskrbi pod spremnim vodstvom Mrs. Derčar. Naje omem, da se nas je ta večer spomnil tudi naš stari znamivimi Jednotinimi slikami in nam iste kazal. Brat Grdin je mostel v prikazovanju takih slik; saj kar zaukaže, pa korakajo osebe na slikah nazaj. Hvala mu za njegov govor in ves trud, ki ga je imel z nami pri tej slavnosti. Prisrčna hvala uglednemu in požrtvovalnemu opernemu pevcu Mr. Antonu Šubelju, ker nam je pri tej slavnosti zapel štiri krasne pesmi. Ohranili ga bomo vedno v prijetnem spominu. Dajte izrekam zahvalo zastopniku g. generalnega konzula SHS za udeležbo in nagovor. Lepa hvala gdč. Slabičevi za "krasno podano deklamacijo" v imenu K. S. K. J. Hvala tudi celemu štabu kuharic in deklet, ki so imele jedila v oskrbi pod spremnim vodstvom Mrs. Derčar. Naje omem, da se nas je ta večer spomnil tudi naš stari znamivimi Jednotinimi slikami in nam iste kazal. Brat Grdin je mostel v prikazovanju takih slik; saj kar zaukaže, pa korakajo osebe na slikah nazaj. Hvala mu za njegov govor in ves trud, ki ga je imel z nami pri tej slavnosti. Prisrčna hvala uglednemu in požrtvovalnemu opernemu pevcu Mr. Antonu Šubelju, ker nam je pri tej slavnosti zapel štiri krasne pesmi. Ohranili ga bomo vedno v prijetnem spominu. Dajte izrekam zahvalo zastopniku g. generalnega konzula SHS za udeležbo in nagovor. Lepa hvala gdč. Slabičevi za "krasno podano deklamacijo" v imenu K. S. K. J. Hvala tudi celemu štabu kuharic in deklet, ki so imele jedila v oskrbi pod spremnim vodstvom Mrs. Derčar. Naje omem, da se nas je ta večer spomnil tudi naš stari znamivimi Jednotinimi slikami in nam iste kazal. Brat Grdin je mostel v prikazovanju takih slik; saj kar zaukaže, pa korakajo osebe na slikah nazaj. Hvala mu za njegov govor in ves trud, ki ga je imel z nami pri tej slavnosti. Prisrčna hvala uglednemu in požrtvovalnemu opernemu pevcu Mr. Antonu Šubelju, ker nam je pri tej slavnosti zapel štiri krasne pesmi. Ohranili ga bomo vedno v prijetnem spominu. Dajte izrekam zahvalo zastopniku g. generalnega konzula SHS za udeležbo in nagovor. Lepa hvala gdč. Slabičevi za "krasno podano deklamacijo" v imenu K. S. K. J. Hvala tudi celemu štabu kuharic in deklet, ki so imele jedila v oskrbi pod spremnim vodstvom Mrs. Derčar. Naje omem, da se nas je ta večer spomnil tudi naš stari znamivimi Jednotinimi slikami in nam iste kazal. Brat Grdin je mostel v prikazovanju takih slik; saj kar zaukaže, pa korakajo osebe na slikah nazaj. Hvala mu za njegov govor in ves trud, ki ga je imel z nami pri tej slavnosti. Prisrčna hvala uglednemu in požrtvovalnemu opernemu pevcu Mr. Antonu Šubelju, ker nam je pri tej slavnosti zapel štiri krasne pesmi. Ohranili ga bomo vedno v prijetnem spominu. Dajte izrekam zahvalo zastopniku g. generalnega konzula SHS za udeležbo in nagovor. Lepa hvala gdč. Slabičevi za "krasno podano deklamacijo" v imenu K. S. K. J. Hvala tudi celemu štabu kuharic in deklet, ki so imele jedila v oskrbi pod spremnim vodstvom Mrs. Derčar. Naje omem, da se nas je ta večer spomnil tudi naš stari znamivimi Jednotinimi slikami in nam iste kazal. Brat Grdin je mostel v prikazovanju takih slik; saj kar zaukaže, pa korakajo osebe na slikah nazaj. H

K. S. K.**JEDNOTE**

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, dne 12. januarja 1895.
GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
 Solventnost aktivenega oddelka znaša 101.16%; solventnost mladinskega oddelka znaša 158.50%.

Od ustanovitve do 1. septembra, 1929, znala skupna isplačana podpora \$3,680,193.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: ANTON GRDINA, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 I. podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C St., Peoria, Ill.
 II. podpredsednik: MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chisholm, Minn.
 Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Pomočni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagovni: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: REV. KAZIMIR CVERCKO, 2616 W. St. Clair St., Indiana-polis, Ind.
 Vrhovni zdravnik: DR. JAMES M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A., Eveleth, Minn.
 LOUIS ZELEZNICKI, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill.
 FRANK FRANCICH, 8207 National Ave., West Allis, Wis.
 MIHAEL HOCHVARIK, R. F. D. 2, Box 59, Bridgeport, Ohio.
 MRS. LOUISE LIKOVICH, 9511 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

FINANCIJNÍ ODBOR:

FRANK OPEKA Sr., 26—10th St., North Chicago, Ill.
 FRANK GOSPODARICH, Rockdale, P. O., Joliet, Ill.
 JOHN ZULICH, 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.
 POROTNI ODBOR:
 JOHN DECMAN, Box 529, Forest City, Pa.
 JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.
 JOHN MURN, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.
 MATT BROZENIC, 121—44th St., Pittsburgh, Pa.
 RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkinsburgh, Pa.
 UREDNIK IN UPRAVKIN "GLASILO":
 IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopis, društvene vesti, razna naznana, oglase in narocilno pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Filmska slika K. S. K. J.
 Jednotina filmska slika se bo prikazovala po sledičem redu:

9. oktobra: Bradley, Ill.
10. oktobra: Springfield, Ill.
12. oktobra: sobota, popoldne in zvečer, South Chicago, Illinois.
13. oktobra: nedelja, Joliet, Ill. popoldne in zvečer.
14. oktobra: pondeljek popoldne Joliet, Ill.
15. oktobra: Summit, Ill.
17. oktobra: Še na razpolago.
19. oktobra: sobota, La Salle, Illinois.
20. oktobra: nedelja, popoldne in zvečer, Waukegan, Ill.
23. oktobra: Sheboygan, Wis.
26. oktobra: Milwaukee, Wis.
27. oktobra: nedelja, Eveleth, Minn., v Eveleth avditoriju.
28. oktobra: Gilbert, Minn.
29. oktobra: Chisholm, Minn.
30. oktobra: Aurora, Minn.
31. oktobra: Ely, Minn.
1. novembra: Na razpolago ali prosto.
2. novembra: New Duluth, Minnesota.
3. novembra: nedelja, Calumet, Mich.
4. do 8. novembra: Na razpolago. Priglase naj se naselbine ali društva iz države Michigan.
9. in 10. novembra: sobota in nedelja, Detroit, Mich.
13. novembra: Toronto, Ont. Kanada.
16. novembra: Bridgeport, Connecticut.
17. novembra: nedelja, Bethlehem, Pa.
18. novembra: New York, v cerkveni dvorani na St. Marks Pl. (8. cesta).
19. novembra: Little Falls, N. Y.
20. novembra: Steelton, Pa.
21. novembra: Braddock, Pa.
22. novembra: Beaver Falls, Pennsylvania.
23. novembra: Sharpsburgh in Millvale, Pa.
24. novembra: nedelja, Pittsburgh, Pa., v Slov. Domu na 57. cesti.
25. novembra: Aliquippa, Pa.
26. novembra: Canonsburg, Pa.
27. novembra: Bridgeville, Pa.
28. novembra: Bridgeport, O.

Predvsem izvemo iz Ludwigove knjige, da vsebuje samo angleška "plava knjiga" vse izvirne pristne dokumente o začetku vojne. O francoski "rmeni knjigi" za sedaj ni mogoče kaj povedati, ker je izšla še ta mesec in pozneje kakor Ludwigovo delo. Zato v ruski knjigi z dne 7. avgusta 1914, najdemo samo 79 dokumentov izmed 208, katere so pozneje objavili sovjeti. Izmed teh 79 je ponarejenih vsaj 20, predvsem brzjavna korespondenca z Izvolskim. Nemška vlada je dne 3. avgusta Reichstagu predložila samo 37 od 702 dokumentov, katere so našli v arhivih po prevratu. Izmed 37 je ponarejenih 18. Najbolj lažnji je pa dunajska "rdeča knjiga," ki je izšla še pol leta po vojni. Namesto 352, po prevratu objavljenih dokumentov,

Bratski pozdrav in na svinje po naselbinah!
 A. Grdina, glavni predsednik

O vojni krivdi

K petnajsti obletnici svetovne vojne je obelodanil znani nemški zgodovinski pisatelj Emil Ludwig novo knjigo "Ju-li 14". Kmalu se bo ta knjiga nedvomno prevedla v vse sestevne jezike.

Predvsem izvemo iz Ludwigove knjige, da vsebuje samo angleška "plava knjiga" vse izvirne pristne dokumente o začetku vojne. O francoski "rmeni knjigi" za sedaj ni mogoče kaj povedati, ker je izšla še ta mesec in pozneje kakor Ludwigovo delo. Zato v ruski knjigi z dne 7. avgusta 1914, najdemo samo 79 dokumentov izmed 208, katere so pozneje objavili sovjeti. Izmed teh 79 je ponarejenih vsaj 20, predvsem brzjavna korespondenca z Izvolskim. Nemška vlada je dne 3. avgusta Reichstagu predložila samo 37 od 702 dokumentov, katere so našli v arhivih po prevratu. Izmed 37 je ponarejenih 18. Najbolj lažnji je pa dunajska "rdeča knjiga," ki je izšla še pol leta po vojni. Namesto 352, po prevratu objavljenih dokumentov,

je prinesla samo 69, pa še od teh samo 22 in skrajšanih ali ponarejenih! Torej sta Nemčija in Avstrija na deseto letu, da prikrijetja svojo krivo. Ni dvooma, da je samo Angleška do zadnjega trenotka hotela prepričiti spopad, in da sta vojne največ krivi Avstrija in Nemčija. Ta izvajanja so začnala za nemškega pisatelja, a vendar pravi Ludwig, da ni moge smatrati za vojnega kriva tudi nemško ljudstvo. Vsa pereč vprašanja o kolonijah in mednarodnih trgovskih zvezah se bi lahko resilo tudi mirnim potom. Kdo je bil torej kriv vojne? Samo brezvestni, lažnivi in prevzeti generali, oziroma neodgovorni vladarji.

Po sarajevskem atentatu je po vsej Srbiji odjeknilo: "Hvala Bogu, da morilec ni Srbi!" Brzojavi iz Sarajeva so tudi naznanih dunajskemu ministru, da "ni nobenih dokazov za udeležbo Srbije pri umoru ali pošiljanju orožja." Toda zunanjji minister grof Berchtold je prikril te podatke javnosti in celo Berlinu. Vedel je samo: "Zdaj je prišla moja ura!" Pred enim letom je doživel v Bukarešti občuten poraz: Bugarija in Srbija sta se zedinili zoper Avstrijo. S pomočjo Viljem II., je hotel Berchtold Srbijo uničiti in zasenčiti Aerenthala, ki je pred petimi leti pobasal Bosno. Obenem bi se bil rad maščeval tudi svojem staremu sovražniku Izvolskemu. Osebna Berchtoldova častihlepnost je povzročila svetovno vojno. Dve leti pozneje pa je na vprašanje o stanju na fronti odgovoril: "Pustite me pri miru; naveličal sem se te vojne."

Dunaj je torej vsemu svetu zakričal, da je Srbija kriva umora. Po sleparjih potih s ponarejenjem listin je dosegel Berchtold, da je bil poslan oni znani nesramni ultimát v Belgrad. Ponosno je rekel zraven: "To ni nobena nota, temveč začetek vojnega vpada!" A zgodil se je čudež. Srbija je pristala skoro na vse zahteve. Iz Dunaja je takoj poletel odlični Berchtoldov brzjav avstrijskemu poslaniku v Belgradu, baronu Giesslu: "Nič odnehati! Hocemo vojno!" In Giessel je takoj zavrnil Pašičev predlog, ne da bi ga utegnil natančno prečitati! Spisal je odklonil odgovor, s svojim osobjem stopil v vlak in prišel čez most na avstrijsko ozemlje, v Zemun — vse po tekom 35 minut po trenotku, ko je dospel k njemu Pašičev sel! Viljem II., je bil takrat zelo bojevit zaradi lažnjivih informacij z Dunaja, pa tudi radi lastne zločinske lahkomisne častihlepnosti.

A še Viljem je moral zapisati na robu Pašičevega odgovora: "Za vojno ni več nobenega vzroka. Giessel bi lahko z mirno vestjo ostal v Belgradu. Po sličnem izgubu jako važnih podatkov.

Statistika o številu ljudi, ki so prišli iz raznih inozemskeh držav, je brezvomno potrebnih v koristna, ker pokazuje izvir priseljenega prebivalstva, ali pridobivanje teh informacij bo še težje, kot informacija o materinskem jeziku. Res je, da so mnoge evropske narodnosti postale od leta 1918 samostojne države, res je pa tudi, da so le redkokje državne meje istovetne z narodnostnimi mejami. V dokaz temu je potrebno samo navesti resno vprašanje narodnostnih manjšin v naprej svetovno katastrofo in konec Habsburžanov. Vojna se je torej začela. Cim je prišel Berchtold do cesarja, je že črtal ves ta, po njem izmišljeni stavek. Dva dni pozneje, ko je bilo že prepreno, se je pismeno oprostil pri cesarju: "Dovolil sem si črtati v naši vojni napovedi stavek o srbskem napadu, ker ni bila ta vest pozneje potrjena."

Tako se je pričela "najneumnejša vojna na svetu." A Berchtold ni bil osamljen

pri tej igri. Samo angleška vlada je umetala nedogledne posledice. Tudi ruski car je do zadnjega bil proti vojni in je po nedolžnem mučenščiko umrl. Umorjen je bil tudi Tisza, ki je kljub vsem svojim napakam tudi hotel odločno prepričal vojno napoved. A izmed vseh pravih vojnih krivev je bil osojen na prisilno delo samo ruski vojni minister Suhomlinov. Samo nemški načelnik generalnega štaba, Moltke, je umrl pred koncem vojne. Sicer pa so ga ukalci pri najboljšem zdravju vsi, ki so po vročili vojno. Nihče od njih ni bil zaprt. Sarajevskega morilca so avstrijski rablji mučili in ječi, a Juarezov morilec je postal prost. Evropski narodi so plačali na račun osebnega nasprotstva, častihlepa in lahkomisnosti diplomata devet milijonov življenj. Nobeden od ministrov in generalov, ki so podpisali vojno napoved, pa ni umrl na fronti, tako zaključuje Ludwig svojo knjigo.

Usodne pomanjkljivosti v prihodnjem ljudskem štetju

Ako se sprejmejo sedanji načrti glede prihodnjega popisa prebivalstva v Združenih državah, bodo izpuščeni podatki o številu Židov, Čehov, Slovakov, Poljakov, Rusov, pa tudi Slovencev, Hrvatov in Srbov in mnogih drugih narodnosti, ki stanujejo v Združenih državah.

Posvetovalni odbor za ljudsko štetje I. 1930 je razpravljal nedavno z zástopniki trgovinskega departmента v Washingtonu o vprašanjih, ki najdajo na točne informacije, ne pa enostavno izpustiti vprašanje o narodnostni pripadnosti, kar se edino more dozvati potom vprašanja o materinskem jeziku tukaj nastanjenega prebivalstva.

Res je, da se je mnogokrat kritiziralo izid cenzusa po materinskem jeziku. Bureau of Census je sam bil prvi, ki je opozoril na netočnost. Doseganja izkušnja le uči, da je treba poučiti občinstvo, kako naj da točne informacije, ne pa enostavno izpustiti vprašanje o narodnostni pripadnosti, kar se edino more dozvati potom vprašanja o materinskem jeziku tukaj nastanjenega prebivalstva.

FLIS.**ČLOVEK IZVEN TEŽNOSTI**

Cloveštvu je imelo vedno drzne načrte. Čim so se nekateri posrečili, je zasnovalo takoj nove, še drznejše. Človek hoče biti že od pamтивke svoboden kakor ptica, rad bi se odtrgal od zemlje in letal po zraku. Zgradil si jealone, s katerimi se je dvigal pod oblake, toda to mu je bilo še premalo. Začel je graditi aeroplane in zrakoplove, s katerimi zdaj že leta visoko in daleč. Pa tudi s tem še ni zadovoljen. Še vedno ga priklepa na zemljo njena težnost in človeku se zdi, da ga ta prirodna sila omejuje v njegovih osebnih svobodi. Rad bi se odtrgal od zemlje in poletel na druga nebesna telesa.

Nemški učenjak H. Noordung je objavil pred nedavnim zanimivo razpravo "Problem poleta v svetovje." Mož prihaja na podlagi tehničnega in fizikalnega proučevanja do prepranja, da je polet v medvezdno prostranstvo in povrat na zemljo mogoč. Toda zanekrat je to žal mogoče samo v teoriji, kajti človek še nima na vnožja na vrh tekla v ravni črti ter bi se spotoma vozovi na njej ne ustavljal. Drugi načrt je, da bi se speljala na goro prava električna železnica, in sicer od vnožja do vrha gore tako, da bi enkrat ali celo dvakrat obkrožila vso Smarno goro. Potnik bi pri primerno počasni vožnji imeli prav do vrha najslikovitejše razgledne na ravnine in polja pod seboj. Ljubljansko polje, savska dolina, gorenjska ravnina, Karavanke, Kamniške planine, vse to bi se kot v filmu pomakalo mimo potujočih voz, ki bi pologama in naokrog speli na vrh Smarne gore.

Med vožnjo do vrha bi bilo več postaj, kjer bi se zgradili posebni razgledni stolpi, utemeljiti na deset, so za četrte ure načrti. Po prvem načrtu bi se napravila na Smarno goro le vnožja, ki bi od vnožja na vrh tekla v ravni črti ter bi se spotoma vozovi na njej ne ustavljal. Drugi načrt je, da bi se speljala na goro prava električna železnica, in sicer od vnožja do vrha gore tako, da bi enkrat ali celo dvakrat obkrožila vso Smarno goro. Potnik bi pri primerno počasni vožnji imeli prav do vrha najslikovitejše razgledne na ravnine in polja pod seboj. Ljubljansko polje, savska dolina, gorenjska ravnina, Karavanke, Kamniške planine, vse to bi se kot v filmu pomakalo mimo potujočih voz, ki bi pologama in naokrog speli na vrh Smarne gore.

Vsa obstoječa pota bi se ohranila v dosedanjem stanju, odnosno bi se še popravila. Ljubitelji pa se že državljani, ki bi tako dolgo, da naleti na odpor. Hoja je tam sploh nemogoča, ker ni težnosti, ki bi vleka noge k tloru.

Foreign Language Information Service je zavzel stališče, da je to priporočilo posvetovalnega odbora.

Statistika o številu ljudi, ki so prišli iz raznih inozemskeh držav, je brezvomno potrebnih v koristna, ker pokazuje izvir priseljenega prebivalstva, ali pridobivanje teh informacij bo še težje, kot informacija o materinskem jeziku. Res je, da so mnoge evropske narodnosti postale od leta 1918 samostojne države, res je pa tudi, da so le redkokje državne meje istovetne z narodnostnimi mejami. V dokaz temu je potrebno samo navesti resno vprašanje narodnostnih manjšin v naprej svetovno katastrofo in konec Habsburžanov. Vojna se je torej začela. Cim je prišel Berchtold do cesarja, je že črtal ves ta, po njem izmišljeni stavek. Dva dni pozneje, ko je bilo že prepreno, se je pismeno oprostil pri cesarju: "Dovolil sem si črtati v naši vojni napovedi cesarju: "Uprav poroča poveljnik IV., zborna, da so napadli Srbi naše moči ob Temesz-Kubinu. Vojna se je torej dejansko že pričela." Šele zdaj je nehotno podpisal cesar napoved; slutil je naprej svetovno katastrofo in konec Habsburžanov. Vojna se je torej začela. Cim je prišel Berchtold do cesarja, je že črtal ves ta, po njem izmišljeni stavek. Dva dni pozneje, ko je bilo že prepreno, se je pismeno oprostil pri cesarju: "Dovolil sem si črtati v naši vojni napovedi cesarju: "Uprav poroča poveljnik IV., zborna, da so napadli Srbi naše moči ob Temesz-Kubinu. Vojna se je torej dejansko že pričela." Šele zdaj je nehotno podpisal cesar napoved; slutil je naprej svetovno katastrofo in konec Habsburžanov. Vojna se je torej začela. Cim je prišel Berchtold do cesarja, je že črtal ves ta, po njem izmišljeni stavek. Dva dni pozneje, ko je bilo že prepreno, se je pismeno oprostil pri cesarju: "Dovolil sem si črtati v naši vojni napovedi cesarju: "Uprav poroča poveljnik IV., zborna, da so napadli Srbi naše moči ob Temesz-Kubinu. Vojna se je torej dejansko že pričela." Šele zdaj je nehotno podpisal cesar napoved; slutil je naprej svetovno katastrofo in konec Habsburžanov. Vojna se je torej začela. Cim je prišel Berchtold do cesarja, je že črtal ves ta, po njem izmišljeni stavek. Dva dni pozneje, ko je bilo že prepreno, se je pismeno oprostil pri cesarju: "Dovolil sem si črtati v naši vojni napovedi cesarju: "Uprav poroča poveljnik IV., zborna, da so napadli Srbi naše moči ob Temesz-Kubinu. Vojna se je torej dejansko že pričela." Šele zdaj je nehotno podpisal cesar napoved; slutil je naprej svetovno katastrofo in konec Habsburžanov. Vojna se je torej začela. Cim je prišel Berchtold do cesarja, je že črtal ves ta, po njem izmiš

NEBEŠKA KRONA

ALI PREMIŠLJEVANJE O NEBESIH

Nemški spisal

Janez N. Štoger, duhovnik Jezusove družbe
Poslovenil Janez Smuc, duhovnik goriške nadškofije.

(Nadaljevanje)

Zakladi njegove popolnosti, nje-
gova večna nova lepot, njegova
neskončna svetost, neizmerna
modrost v vsemogostnost, nje-
gova milost in resničnost, nje-
gova nezapopadljiva neskončna
ljubezen do vseh stvari, vse to-
bo v najsvetlejši luči stalo pred
nami. Vse skrivnosti naše sv-
vere, nad katerimi strmi zdaj
naša pamet, bomo v hipu popol-
noma spoznali in razumeli. —

Spoznavali bomo neskončne čudeže
stvarjenja, odrešenja in vladar-
stva sveta, spoznavali bomo tista
čudna pot, po katerih je Bog
vsakega človeka iskal, ga varo-
val, miloval in nagibal proti ne-
besom. Zgodovina vesoljnega
sveta in vsakega bitja posebej
nam bo stopila v svetli luč pred
oči. Spoznavali bomo vse stvari,
karkoli jih je bilo na svetu, in
vse njihove lastnosti; spoznali
bomo pekel, katerega smo se og-
nil, ostro sodbo, kateri smo ube-
žali, in vsakega pogubljenja po-
sebej. V Bogu bomo nazadnje
spoznavali nebesa in njegovo veli-
častvo, Marijo, vse angle, vse
nebeske duhove. Z eno besedo:

zajemali bomo iz morja božjega
spoznanja, kolikor bomo po ve-
čji ali manjši stopinji naše sve-
tosti mogli prenašati. Gledajte
Boga bomo vse spoznali. "Kaj
vse ne vidi," kliče sv. Avguštin,
"ki vse vidi v vsegledajočem.
Videti Boga, bomo videli ob
enem nebeško veselje, veselo več
nost, večno blaženost, blaženo
Trojico in troedinega Boga, in
to srečno gledanje v Boga je
veselje našega Gospoda."

To vse bomo zagledali na prvi
pogled stopivši v nebesa in spo-
znavali vso večnost čedalje bolj.
Enaki bomo človeku, ki stopi po-
noči v staro gotično cerkev, pe-
nič ne vidi, a potolaži se z mislio,
da je lepa. Drugi dan, ko
solnični žarki prisijajo skozi ok-
na, zagleda vso bliščobo veliča-
stnega poslopja in čudne pro-
zorne slike na oknih in čim bolj
gleda, tem večjo lepoto ob-
čuduje v njih.

Kako je to mogoče, da ko gle-
damo Boga, vidimo v njem vse,
vse angle, vse svetnike in vsa-
ke posebej, kolikor, nam hoče
Bog razdeti po meri naše spo-
sobnosti, to nam prav mično in
razumljivo opisuje sv. Terezija.
Ona pravi, da si misli Boga in
gledanje božje kakor veliko so-
bano, v kateri je veliko ogledalo
in brez števila večjih in manjših
ogledal. Kdor pogleda v veliko
ogledalo, vidi ne samo ogledalo
in samega sebe, marveč tudi vsa
ostala ogledala, ki so v sobani.
in vse, kar kaže vek teh ogle-
dal, kolikor zamore oko videti in
razločiti. Odtod je videti, da
edina čednost, ki nas vodi tja,
kjer bomo gledali Boga, nam da-
je pravo modrost, in da si ž njo
zamorem vse pridobiti. To nam
izpričuje tudi razsvetljena sv.
Jedert. Nekdaj se ji prikaže
neka umrla sestra in ji razode-
ne čudne reči o nebeškem kralje-
stvu.

"Odkod veš vse to?" jo
vpraša sv. Jedert; "saj si bila
v življenju najpriprosteja se-
stra v našem samostanu."

"Dovolj ti je," je odgovorila
mrtva "enkrat pogledati
Boga, da se vsega naučiš." To
veliko resnicno trdi tudi sv. Gregor, ki piše: "Lahko ver-
jamemo, da ni nič kritega od
zunaj svetnikom, ki znotraj
gledajo Boga."

Kaj vse in kako jasno bomo
spoznali, ko bomo gledali Bo-
ga. Vsa človeška modrost ni
niti senca proti tistemu spo-
znanju, ki ga bomo dosegli ta-
kret. Revna kmetica bo v ne-
besih tisočkrat bolj učena, ka-
kor je zdaj modrijan, ki pred
svetom slovi po svoji učnosti,
ki pa ni zapisan v knjigo živ-

Zagledavši Boga bo neha ve-
ra, konec bo upanju, ostala bo
edina ljubezen.

(Dalej prihodnjih.)

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Smrtna kosa. Umrl je v Ljubljani vpokojeni računski ravnatelj finančnega ravnateljstva g. Anton Svetek. Rojen je bil leta 1847 v Ljubljani ter se posvetil uradniški karrieri. Sodeloval je pri Glasbeni Matici ter je bil delaven tudi kot občinski svetnik. Kot vpokojeneč je po vojni deloval za izboljšanje položaja vpokojencev. Bil je vseskozi korenkat in plemenit mož. — V Ljubljani je umrla 83-letna Frančiška Strekelj, rojena Kačar, vdova škofjskega vrtnarja. — Istotam je umrla trgovka Marija Merčun.

Dne 17. septembra je v Borovnici po težki zemeljski hoji v 58 letu starosti zatusnil svoje oči ondotni posestnik in gostilničar Alojzij Godec. Dolgotrajna bolez, ki mu je polagoma izplačati svojo krivdo. Justificirani Muftar je pred svojo smrtnjo dovolil zdravnikom, da ga po ustrelitvi operirajo in mu odvzamejo žleze. Tako, ko se je množica razšla, so zdravniki iz trupla izrezali žleze in jih vceplili nekemu staremu Vojvodinčanu in nekemu ruskemu polkovniku.

ZIVA POKOPANA

Sofija. 13. septembra. — V vasi Ajtoš se je pripelj nena-
vaden slučaj. Te dni je bila pokopana božastna Djurdija Tarfirova. Ko so polagali po-
grebci rakev v zemljo, so čuli iz rakve klice. Pogrebci so sprva molčali, čez par dni pa so odkopal grob ter našli trup v hrbtnem položaju. Vsa rakev je bila razgrevana od smrtnih krivč pokojnice, ki se je zadušila v grobu.

**Nikola Tesla brzjavno če-
stital Ivanu Meštroviču.** — Si-
jajno umetniško delo velikega
mojstra Ivana Meštroviča "In-
dijanci" v Chicagu, je izvablo
občudovanje in priznanje vseh
merodajnih in strokovnjakih
ameriških krogov. Brostasti
kipi Indijancev so kot znano
prišli že približno pred pol le-
tom v Chicago, nakar so jih
takov postavili na velike pod-
stavke pred vhodom v park, ki
vodi do Art Institute, na Mich-
igan Blvd. Ob tej priliki je
veliki znanstvenik svetovnega
slovesa, naš jugoslovanski ro-
jak Nikola Tesla, ki živi in
deluje v Ameriki, postal umetni-
ku Ivanu Meštroviču brzjavko
z naslednjo vsebino: "Težko
sem se odtrgal do solz navdu-
šen od občudovanja vaših po-
edinjih kipov indijanskih jez-
decev v borbi. Nerazumljivo
mi je, kako ste mogli v hlad-
nem bronu izraziti tako stra-
šen telesni napor, divjo bojno
straš in napeto telovito silo
ravno v zadnjem trenotku pred
strašnim in uničujočim udar-
cem. Slava velikemu rojaku! Vaš oboževatelj Nikola Tesla."

Kakor se kapljica vode, ki pade v sod, zedini z vinom, ali kakor se razbeljeno
želeso izpremeni v ogenj, tako
se bomo mi izpremenili v Bo-
ga. Ta izprememba ne bo sa-
mo na videz, marveč bo v res-
nici; tudi ne bo trpela le kra-
tek čas, temveč bo večna.

"Človeška narava," pravi sv.
Bernard, "mi bo sicer ostala,
toda zadobila bo drugo podo-
bo, drugačno moč in povsem
drugačno veličastje, kakor hi-
tro bom stopil pred obličejo
božje. In ta enakost z Bogom,
ta izprememba v njega bo ob
enem vstop v Gospodovo ve-
selle. Živel bom, toda ne jaz,
marveč Gospod v meni! Bog
mi bo v duši, v pameti, v spo-
minu, v volji in po vstajenju
tudi v celjem telesu. Jaz bom
po stopinji moje sposobnosti
tako lep, tako miren in srečen
kakor je Bog sam, ž njim bom
živel in ž njim kraljeval na
vse vekte."

Iz tega zedinjenja z Bogom
bo potem izvirala dovršena
ljubezen do Boga. "On bo,"
pravi sv. pismo, "Bog naših
srce in delež naš vekomaj." (Ps. 72, 26). Takrat šele bo-
do besede: "Moj Bog in moj
Gospod, moj Bog in moje
vse," imel svoj pravi pomen.

Steklo ovco so jedli. V Pas-
teurjev zavod v Osijeku so pre-
peljali 15 ljudi iz vasi Bobote.
Ti ljudje so pojedli ovco, ki jo
je poprej ugriznil stekel pes.
V isti zavod so prepeljali tudi
24-letnega kmeta. Tega je pred
dvema mesecema ugriznil stekel pes, toda kmet se ni zmenil

za rano. Sedaj, ko so se poja-
vili na njem znaki stekline, so
ga prepeljali v Osijek, toda zdi-
se, da bo najbrže že prepozno.

Muftar Jusupović ustreljen.

Dne 7. septembra zjutraj ob pol sedmih je bil v Novem Sadu ustreljen vojak Muftar Jusupović, ki je 18. aprila, 1925 na straži v pjanosti ustrelil a puško tri častnike. Oboje-
nec je do zadnjega trenotka trdil, da tega ni napravil za-
vestno, vojaškemu imamu pa je dejal, da ga je Alah kazno-
val zato, ker se je pred zloči-
nom dal pregovoriti, naj piše
vino in je svinjsko meso. Ju-
stifikaciji je prisostvovalo bli-
zu 500 radovednežev. Značilno
in sramotno za sedanji duh ča-
sa je, da so med radovednežev
prevladovale ženske, zlasti mlade
dekle. Prišle so, da pris-
tovujejo smerti nesrečne, ki
je moral z lastnim življencem
plačati svojo krivdo. Justifi-
cirani Muftar je pred svojo
smrtnjo dovolil zdravnikom, da
ga po ustrelitvi operirajo in mu
odvzamejo žleze. Tako, ko se je
množica razšla, so zdravniki
iz trupla izrezali žleze in jih
vceplili nekemu staremu Voj-
vodinčanu in nekemu ruskemu
polkovniku.

Razun spoznanja ima gleda-
nja božje še ta nasledek, da
človeka popolnoma upodobi-
Bogu. Naj revček na svetu
gleda še tako slavnega kral-
ja, ostane vendar revček; naj
grd človek gleda še tako lepo
lice, ostane vendar grd, kakor-
šen je bil. Vse drugače je v
nebesih. "Vemo, da bomo, ko
se prikaže, njemu podobni, ker
ga bomo videli, kakoršen je" (I. Jan. 3, 2), veli sv. Janez.
Se več: "ko bomo," piše sv.
Pavel, "z odgrnjenim obličjem
gledali veličastvo Gospodova,
bomo vsi po svetlobi kakor po
duhu Gospodovem izpremeni-
jeni v ravno tisto podobo." (II. Kor. 3, 18).

Na svetu je treba mnogo
umetnosti, da kdo prav riše
podobo živega človeka. In če
ga tudi prav zadene, če je sli-
ka vsa podoba živi stvari,
vendar je le brez gibanja in
življenja. Ako pogledamo v
ogledalo, prikaže se nam takoj
naša podoba; ona je živa in
se giblje, toda tudi ta prika-
zeni ni resnična.

Neskončno drugače je pri
Bogu. Cilj in konec našega
življenga na zemlji je, Bogu
se čedalje bolj upodobljevati;
zakaj "ki je za nas poprej ve-
del, nas je tudi poprej odločil,
da bomo enaki podobi njego-
vega Sina." (Rimlj. 8, 29).

Clovek naj se torej potrdi,
da doseže ta cilj in konec svo-
jega življenga, posnemaje Kri-
stusa. Pa, oh ako težko je to,
in kako pomanjkljivo je vse
naše prizadevanje! V nebe-
sih pa nas bo Bog v hipu se-
bi upodobil.

"Vemo, da, ko pride Gospod,
in ko bomo videli, kakšen je,
se bomo takoj izpremenili in
preobrazili v njegov podo-
bo."

Njegova svetloba, njegova
lepota in njegova narava bo
obenem tudi naša. Brž ko ga
bomo zagledali, ko bo žar nje-
govega veličastva prešil na-
šo dušo, kakor luč prešine stek-
lo, bomo se v hipu vanj iz-
premenili. Kakor se kapljica
vode, ki pade v sod, zedini z vinom,
ali kakor se razbeljeno
želeso izpremeni v ogenj, tako
se bomo mi izpremenili v Bo-
ga. Ta izprememba ne bo sa-
mo na videz, marveč bo v res-
nici; tudi ne bo trpela le kra-
tek čas, temveč bo večna.

"Človeška narava," pravi sv.
Bernard, "mi bo sicer ostala,
toda zadobila bo drugo podo-
bo, drugačno moč in povsem
drugačno veličastje, kakor hi-
tro bom stopil pred obličejo
božje. In ta enakost z Bogom,
ta izprememba v njega bo ob
enem vstop v Gospodovo ve-
selle. Živel bom, toda ne jaz,
marveč Gospod v meni! Bog
mi bo v duši, v pameti, v spo-
minu, v volji in po vstajenju
tudi v celjem telesu. Jaz bom
po stopinji moje sposobnosti
tako lep, tako miren in srečen
kakor je Bog sam, ž njim bom
živel in ž njim kraljeval na
vse vekte."

Iz tega zedinjenja z Bogom
bo potem izvirala dovršena
ljubezen do Boga. "On bo,"
pravi sv. pismo, "Bog naših
srce in delež naš vekomaj." (Ps. 72, 26). Takrat šele bo-
do besede: "Moj Bog in moj
Gospod, moj Bog in moje
vse," imel svoj pravi pomen.

Steklo ovco so jedli. V Pas-
teurjev zavod v Osijeku so pre-
peljali 15 ljudi iz vasi Bobote.
Ti ljudje so pojedli ovco, ki jo
je poprej ugriznil stekel pes.
V isti zavod so prepeljali tudi
24-letnega kmeta. Tega je pred
dvema mesecema ugriznil stekel pes, toda kmet se ni zmenil

THE NORTH AMERICAN TRUST COMPANY

Edina slovenska banka v Clevelandu, Ohio.

PODRUŽNICA:

15601 Waterloo Rd.

GLAVNI URAD:
6131 St. Clair Avenue

GLAVNICNO PREMOŽENJE POL MILIJONA DOLARJEV CELOTNO PREMOŽENJE

NAD 5 MILIJONOV

Na tej slovenski banki vložite denar brez skrb in vam nosi
lepe obresti.Kadar hočete poslati denar v staro domovino, pošljete ga
najceneje po naši banki.

SPREJEMAMO HRANILNE VLOGE TUDI PO POŠTI

NAZNANILLO IN ZAHVALA.

Potritim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znan-
cem zlostavno vest, da je po sedemdesetki bolezni vsele poškod-
be umrla moja nepozabna soprona, oziroma mati in sestra.

Barbara Banovec

Pokojna je bila rojena 4. decembra, 1872 v vasi Gabrovec,
okraj Metlika. Započela poleg mene tudi eno hčer Mrs. M.
Lenich in enega brata Martin Malovetz v Ironton, Minn.Na tem mestu se vsem skupaj najlepše zahvaljujemo, se-
veda v prvi vrsti domačinom in sosedom za vso pozdravljavo
in darovanje krasne sveče vence in onim, ki so vso noč čuli pri
mrtačnem odkru pokojnice. Imen vseh je nemogoče objaviti.
Najlepša hvala društvi sv. Jožeta, št. 56 KSKJ, kamor je po-
kujenica spadala že od leta 1911 za veliko udeležbo pri pogrebu
in za na ta način ji izkazano zadnjo čast. Hvala nosilec
krste, članom označenega društva: bratu John Yannik, bratu
John Železnik, bratu Steve Skala, bratu John Vidmar Sr.,
bratu Joseph Clune in bratu John Shober Sr. Hvala tudi Rev.
Father M. Trunku za tako lepo izvršene pogrebne obrede in
ganjiv nagovor. Torej naj veja na tem mestu vsem skupaj
se enkrat prav lepa tisočna hvala, Bog vam poplačaj to do-
brodinost in milostnost.In Ti, draga nam nepozabna pokojnica, spavaj mirno v
ameriški grudi. Bog Ti dodeli milost

OUR PAGE

Edited by Stanley P. Zupan Address 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

For the use of English speaking members of
K. S. K. J.

Official Notices, Sporting and Social News and Other Features

SAY YOU,
KSKJER!

BABBLES
Submitted to the Misses
By GEE DEE

Dear Mith Joliet:
Graouth me! Thou doth know me? How thrange, let alone intersting. Woudth that I had known of thee at the time I wath in Joliet—I would have shopped there longer—juth to litten to your thweet lithe.
You thee, me like a theik—withful like Gary Cooper?—dreaming of a womanish thoothin hand upon my brow? Yeth! You therainly have me figured out—and think I have your number, too—Greta Garbo—with your velvet thikin—grateful action—shothing with—drooping eyelidh hiding two beautiful eyeth.

I can play "Dreaming of You Alwayn" on the piano—and have that thong "Kith Me Again" down pat-on the davenport—and I love to play encoreth.

When you feel blue—think of the inthignifuent me who hath a heart sth big ath the world—alwathy ready to thimle and thpread good cheer.

You have my betheth of love—and they hello to the reth of the Joliet thweens. Now I will thiothe thithmive which ith theathened—

With thugher,

GEE DEE.

HALL OF BLAME

Take Laurels In Popularity Contest

Courtesy The American Home

Courtesy The Cleveland Press

Courtesy The American Home

Miss Frances Kasunic, who finished third in the St. Clair Merchants' Improvement Association Exposition popularity contest. She is the daughter of Mr. and Mrs. George Kasunic, 7510 Lockyear Ave., a member of the Mary Magdalene Lodge No. 162 KSKJ, St. Cecilia Lodge SDZ, and also an active member of the Cleveland Orels. The third place honors carried with it a \$50 cash prize. Miss Kasunic is employed by the Belmont Restaurant.

PALS IN TITLE PLAYS

That Cleveland KSKJ teams have a taste for championship honors was again brought to the front last Sunday when over 2,000 fans braved a snappy wind at Gordon Park to see the King Jolly Pals No. 226 KSKJ nose out the Kuchta Drugs in an 8 to 7 tilt.

The game was well played and was the first of a three-game series to see who would wear the Class D championship crown of the Cleveland Amateur Baseball Association.

Manager Tom Gribbons of the Pals has worked hard this last season to keep the boys in the running and feels confident that his boys will make a good showing next Sunday.

Adding to his statement of confidence in his boys, Manager Gribbons added: "It is my earnest wish that the KSKJ members of Cleveland will come to the game next Sunday, so that they may see the No. 226 KSKJ boys in action."

Zak, diminutive hurler of the Pals, with a throw like a bullet guided by a cool head and steady nerves, again was the outstanding star of the game with his 13 strike-outs and his heavy hitting. He has a choppy walk up to the box, and has a manner of placing himself behind the slab, which will some day bring the lad in the "big ring" of baseball."

Primosch, Pals shortstop, collected three out of five trips to the plate.

He has been hitting the pill regularly and leads the Class D Division with an average of .725 for 24 games.

Lah, Zepp and Jaske also featured with the willow. The Drugs attempted a rally in the ninth and had already scored one marker with a man on third and first waiting for a clout to bring them in, but the Pals bolstered up behind Zak and carried off the victory.

The second tilt will be staged next Sunday Oct. 13, at 3 o'clock at the Woodland Hills diamond. If the Pals take the game next Sunday, they will win a beautiful loving cup and a probable trip to Columbus, O., where they will compete for the state championship.

Jolly Pals A. H. O. A. Kurelic, 2b ..... 5 1 0 4 Toffant, 1b ..... 4 0 9 0 Primosch, ss ..... 5 3 1 1 Butkun, rf ..... 4 1 1 0 Vidervol, 3b ..... 5 1 1 1 Loh, c ..... 5 2 1 0 Adamsen, lf ..... 5 1 14 1 Kosoglav, if ..... 2 1 0 0 Zak, p 3 1 0 0

Totals 42 13 27 7

Kuchta Drugs A. H. O. A.

Fana, lf 3 0 0 0

Zepp, ss 5 3 4 1

Sudnik, 1b 5 1 10 0

Jaske, 2b 5 2 0 4

Mack, cf 5 1 1 0

Barris, 3b 3 0 3 2

Kray, rf 4 0 0 1

Baracz, c 3 2 8 4

Lees, p 4 0 1 1

Totals 37 9 27 13

Jolly Pals 1 0 0 0 2 0 3 2 0 8

Kuchta Drugs 1 0 0 0 4 0 0 0 2 7

Runs—Kurelic, Toffant, Primosch,

3; Vidervol, Kosoglav, Zak, Fana,

Zeppe, 2; Sudnik, Jaske, Baracz, 2.

Errors—Pals, 3; Drugs, 6.

Three-base hits—Kurelic, Baracz,

Home runs—Primosch, Kosoglav, Zak,

Baracz. Stolen bases—Primosch, Ba-

racz. Base on balls—Off Zak, 4; off

Lees, 2. Struck out—By Zak 13, by

Lees, 9. Umpires—McBride and Hop-

kins. Scorer—McCormick.

The photograph has won much ad-

miration at exhibitions held in Cleve-

land, O., Philadelphia, Pa., Wash-

ington, D. C., Portland, Ore., Milwau-

kee, Wis., Baltimore, Md., Los Angeles,

Cal., Akron, O., Wilkes-Barre, Pa.,

Syracuse, N. Y., Omaha, Neb., and

Lansing, Mich.

Mr. Beres, a Yugoslav, completed

his studies in Belgrade and New Zea-

land, and since his arrival to this

country six years ago, has been em-

ployed by the Bukovnik Studio in

Cleveland, O.

PHOTOGRAPH WINS ADMISSION

Cleveland Photographer's Work Ex-

hibited Throughout U. S.

Mr. M. S. Beres, photographer, em-

ployed by the Bukovnik studio, Cleve-

land, O., presented to the Ameri-

can Association of Photographers a

print taken by him and entitled

"Willows."

The photograph has won much ad-

miration at exhibitions held in Cleve-

land, O., Philadelphia, Pa., Wash-

ington, D. C., Portland, Ore., Milwau-

kee, Wis., Baltimore, Md., Los Angeles,

Cal., Akron, O., Wilkes-Barre, Pa.,

Syracuse, N. Y., Omaha, Neb., and

Lansing, Mich.

Music for the dance will be fur-

nished by the peppy eight-piece or-

chestra of Bill Gardner and his Am-

bassadors.

At 3 p. m. a Slovenian dramatic

performance.

At 5:30 p. m. starts the dance.

Tickets for afternoon and evening

procured from members 50 cents, at

the door 75 cents.

Tickets for evening (dance) only

50 cents.

A grand time for everybody is as-

sured.

Many Happy Members.

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

D O YOU KNOW: That this page is at your disposal? That the writeups on this page chronicle news of just a few communities?

That this page should contain news of the four corners?

That we can't travel and gather the news ourselves?

That we are doing our best to make the page interesting—and That we can't do it unless we receive cooperation from our readers?

That we have many readers who have a keen observation and notice incidents of interest, but for some unknown reason do not report activities to us?

That writing for publications is wonderful training in self-expression?

That it will take you a few moments to jot down the news of your community?

That articles on Our Page are read by a host of readers who eagerly await the arrival of the Glasilo each week?

That our circulation is over 20,000?

That the reputation for activity in your community rests upon the number of writeups appearing in this section?

That all articles are welcomed?

That the character of Our Page will go a long way in impressing the importance of the English speaking members, at the next convention?

That this is your page as well as OUR PAGE and—

That it is your duty as a member of the KSKJ to make it a REAL PAGE?

Then, why the deuce don't you get busy and let us know it you are alive?

—O—

WHERE FILMS WILL BE SHOWN

According to a schedule published in the last issue of the Glasilo, the KSKJ movies will be shown at the following places on the designated dates. No details are mentioned in what halls or auditoriums the films will be presented:

Oct. 9—Bradley, Ill.

Oct. 10—Springfield, Ill.

Oct. 12—Afternoon and evening, South Chicago, Ill.

Oct. 13—Afternoon and evening, Joliet, Ill.

Oct. 14—Afternoon, Joliet, Ill.

Oct. 15—Summit, Ill.

Oct. 17—Open.

Oct. 19—La Salle, Ill.

Oct. 20—Afternoon and evening, Waukegan, Ill.

Oct. 23—Sheboygan, Wis.

Oct. 26—Milwaukee, Wis.

Oct. 27—Eleventh Auditorium, Eve-

leth, Minn.

Oct. 28—Gilbert, Minn.

Oct. 29—Chisholm, Minn.

Oct. 30—Aurora, Minn.

Oct. 31—Ely, Minn.

Nov. 1—Open.

Nov. 2—New Duluth, Minn.

Nov. 3—Calumet, Mich.

Nov. 4 to 8—Open.

Nov. 9 and 10—Detroit, Mich.

Nov. 13—Toronto, Ontario, Canada.

Nov. 16—Bridgeport, Conn.

Nov. 17—Bethlehem, Pa.

Nov. 18—New York City.

Nov. 19—Little Falls, N. Y.

Nov. 20—Steeltown, Pa.

Nov. 21—Braddock, Pa.

Nov. 22—Beaver Falls, Pa.

Nov. 23—Sharpsburg and Millvale, Pa.

Nov. 24—Slovenian Home, 57th St., Pittsburgh, Pa.

Tolminci

ZGODOVINSKI ROMAN
SPISAL IVAN PREGELJ

(Nadstavek)

"Cesarju, kar je cesarjevga," se je obrnil Melinc v vrati.

"Siten je, pa prevzel se je, ker zdaj kolje brez daca," je rekel Gregor. Za lasten denar si je zdaj naročil vina, ki ga je prevzel, da ga je domaćin Breščak le s težavo pregoril in na pot dvignil proti mraku, da bi šla skupaj v Modrej. Vso pot čez Dobrave je Gregor razsipa s svojim bogastvom.

"Molči no, ki si ubog kot cerkvena miš," ga je opomnil Breščak.

Naproti jima je prišla tedaj Breščakova hčerka Marija, lepa, nizka deklica, s kaj čudno zagorelim vratom, da so jo dražili, češ, ali se ne zna umiti. Mati jo je poslala po oceta. Breščak je vzel hčer za roko. Tako so šli v treh proti Modreju.

"Kaj pa se tam sveti?" je vprašala deklica in pokazala predse.

"Žlota, zažigajo nekje na prodru!" je rekел Gregor.

"Na produ ni, je više gori," je dejal Breščak. Tedaj je plabil ogenj v višino. Deklica je zavpila:

"Hiša gori!"

"Bog pomagaj!" je vzkliknil Breščak.

Gregor pa je obstal kakor okamenel in gledal plaho. Potem je zastokal, da je deklica zajokala od žalosti na glas. Obupno je rekel Gregor:

"O Jezus, Marija!! Pri nas! Zaradi kvatrnegro groša."

Res je gorelo pri Gregorju. Stog za seno in žito je pogorel do tal. Dolgo je svetilo v noč in razsvetljevalo strmi breg v Bučenici in Senici.

Ta ogenj tiste čase na Tolminskem ni bil edini.

Hotela je tako puntarska postava. A ovaduhu in ogledniki so slej ko prej tudi o teh požarih sporočali v Gorico . . .

Grafovski Golja Skoračnikar je prišel na velikonočni ponedeljek v Podmelec k Antonu Božiču in bil kaj silovit.

"Ti" je dejal Tonetu, "ti mi hčer skrivaš. Denar si vzel, za Cilko sva se zmenila, pa je zdaj menda ne misliš datil!"

"Ali bi se bil v postu že ne?" je miril mož Tone.

"Skrivaš jo, sem rekel," je vpil Golja, "da mi nevesto skrivaš, sem rekel, ali si gluhan."

"Nisem," je rekel Božič, "kar v cerkev pojdi, kjer moraš, jo boš že videl."

"Vedno, kadar pridem, je v cerkvi," se je jezikl Skoračnikar. "Bom videl, ali tudi sploh v cerkvi. Ne grem, dokler se ne vrne. Daj piti, pa mese postavi na mizo za praznik."

Božič mu je postregel z vonom in pa z domačo pogačo. Mesa ni imel. Sirovec je prijet kruh, ga opljuval v vrge na cesto skozi okno, da je otrok zunaj to videl, zajokal in bezal domov, materi pravil, kako je "mož" pri Božiču svetega Duha vrgel po tleh. Golja pa je pil, govoril nemarno in zabaval kmetom in fajnstrom. Cilka se je vrnila. Že od daleč je slišala Golja, prebledele in se hotel obrniti nazaj. Pa ji je oče za božje ime pomignil in jo prosil, naj se posili pa bo prispeva z galjotom. Zajokala je. Potem se je umirila in šla v hišo.

"Sredne oči," je zavpil Golja. Vratil si je šel naproti. Ponudil je delčki piti. Sesti je moral k njemu. Ekska je, da se poj-

potem pa se je zasmjal in rekel:

"Prijatelj, ti se lažeš. Poznam žebljarje po pratih. Kar si ti žeblijev akoval, jih jaz vam v močnku pojem."

Pivci so se smejali. Tuječe je skušal napraviti užaljenega. Razburil se je. Tedaj pa je dejal Golja prečudno mireško v brido:

"Pa od Železnikov da si? Saj nisi ne! Od Mirna ali Sovodenj pod Gorico si, pa vrvi si pletel. Kaj delaš na Tolminskem?"

Tiho je postal med pivci. Tuječe je hlastno plil in plačal. Vztrajal je, da je žebljar, da ima bolno ženo doma in šest otrok. Prišel je na Tolminsko po kupčiji.

"Po kakšni?" je vprašal Golja in se dvignil.

Tuječe je jecljal, da o tem ne sme govoriti.

"Seveda ne smeš," se je zakrohotal Golja in se obrnil k pivcem pa rekел:

"Potem mi recite in sem tudi takle tepec kot ta pa še ne. Ali ga ne vohate, da je oglednik pa ovaduh?"

"Ovaduh?"

Dobrodrušni in od pijače razvilevi obrazci so v trenutku potemnili. V široka in poštenska licica je legla neprizanesljiva strogost in krutost.

(Daleko prihodnjic.)

ZOBOZDRAVNIŠKA POSTREŽBA

na lahka
mesečna

ODPLAČILA

Pojasnila na razpolago

DR. JAMES W. MALLY

ZOBOZDRAVNIK

V

Slov. Narodnem Domu

St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

OBVESTILO:

Naš slovenski zobozdravnik Dr. J. W. Mally je postal član "The Dental Acceptance Co.", ki daje priliko in ugodnost ljudem, ki ne morejo takoj plačati potrebne dolarme za zobozdravniško delo in oskrbo. V desetih mesecih izplačate vaš račun, vsak mesec desetinko računa.

SVARILO:

Nikar ne odlašajte, ako so vaši zobje v nevarnosti, da razpadajo. Vsako odlašanje stane dvakrat ali trikrat pomnoženo svoto dollarjev.

MLAĐENICI - MOŽJE!

Obleka po vaši meri

Mi vam izdelamo oblico ali suknjo, da vam bo pristojala kakor rokavice na roki.

CISTA VOLNA SAMO \$25.00

Naročite si oblico ali suknjo pri nas.

Delo jamčeno

John Močnik
6517 St. Clair Avenue
CLEVELAND, OHIO
Telefon: Randolph 3131

de preoblačit. Nikamor ne pojde, je rekel, na Grahovo jo bo vzel s seboj, da bo videla svoj novi dom pa meso jedla, ki ga doma nima. Branila se je, da ne pojde. Tudi očetu se je uprla. Tedaj so blisnile Golja oči in je rekel:

"Kakšno hinavko pa imaš za hčer, Tone, da moli pa očeta slušati ne zna?"

"Saj pojde," je miril Božič. "Saj pojde, kar mir si daj! Cilka, le id! Saj si pametna Pa do večera, da boš nazaj."

"Ali pa ne," se je krohotal Golja. "Ne boj se zanjo v dobro rokah bo."

Ob dveh je odšel s Cilko, ob treh je bil na Grahovem. Razkazal ji je svoj dom, hvalil se, kako služi, omenil predzno, da ima prijatelje kar v dve strani in da je zaslужek zaslужek, četudi ga dajo dacarji. Umela je, da je davkarski zaupnik in se ji je srce stisnilo od bolesti in gnusa. Sillj jo je, da je jedla. Potem pa je rekel, da joga kazat na vas. Vzel jo je v krčmo. Bil se je unesel, bil je sirov, a ne nasilen.

Stopila sta v zatoholo pivnic, ki je bila polna do zadnjega kočička. Cilki je bilo, da bi se zadušila. Srknila je kapljivo vino, pa se ji je hotelo vdigniti. Golja je postajal nasilen. Hotel jo je javno poljubiti. Izvinila se mu je in ga opraskala po roki. Prebledele je. Prav da ima dekle, je rekel šalec se, star dedec, saj še ni Andrejeva žena. Golja se je potuhnili in hlinili dobro voljo. Seveda je prav. Ampak kadar bo žena, Ni dogovoril. Strašno tiho je postal med pivci. Cilka je bledela. Vedela je, kaj je napravil Golja s svojo prvo ženo.

"Zadušil me bo, kakor je Terez," je občutila. Golja se sicer ni več toliko menil zanjo. Krotil se je, nekaj so ga pa tudi pivniški pomenki zanimali. Sedel je namreč med kmeti neki tuječ. Skromen je bil, silno vlijeden, ampak zvezdav kakor sraka. Vse je prepršal, kdo je ta in oni, kako je z davkom in pumtom. Star ded mu je dobrodrušno po svoje pripovedoval o leskovih križcih, o prisegi, ki so jo dale srečna sreča, o postavi, ki udarja one, kateri nočejo v družbo za staro pravico, o grošu, ki ga pobirajo, o obračunu, ki ga še bodo delali kmeti in deželi ali pa ne. Cilki je bil tuječ zoprin in se ji je obenem smilil. "Vstani, pojdi že," je klicalo nekaj v njej, rotilo onega tih. Za trenutje so se jima srečale oči. Golja je iz nekake užajljene samopridnosti ujel njen pogled. Neka nizkotna ljubosumnost ga je obšla. Srečo je začel motriti tuječa. Nedonoma pa je vprašal:

"Ti tam, odkod pa si?"

Tuječe se je naredil, kakor da ga ni slišal, in hitel praviti dedu, s katerim je govoril, da je prav, ker so se ljudje vzdignili z pravico.

"Hudič, ali me ne slišiš?" je zaklical vanj Skoračnikar jezno; "odkod si?"

"Od Železnikov," je odgovoril tuječ, "žebljar, siromak. Prav tako slabo se godi ljudem tam, kakor na Tolminskem."

Golja je nekaj časa molčal,

potem pa se je zasmjal in rekel:

"Prijatelj, ti se lažeš. Poznam žebljarje po pratih. Kar si ti žeblijev akoval, jih jaz vam v močnku pojem."

Pivci so se smejali. Tuječe je skušal napraviti užaljenega. Razburil se je. Tedaj pa je dejal Golja prečudno mireško v brido:

"Pa od Železnikov da si? Saj nisi ne! Od Mirna ali Sovodenj pod Gorico si, pa vrvi si pletel. Kaj delaš na Tolminskem?"

Tiho je postal med pivci. Tuječe je hlastno plil in plačal. Vztrajal je, da je žebljar, da ima bolno ženo doma in šest otrok. Prišel je na Tolminsko po kupčiji.

"Po kakšni?" je vprašal Golja in se dvignil.

Tuječe je jecljal, da o tem ne sme govoriti.

"Seveda ne smeš," se je zakrohotal Golja in se obrnil k pivcem pa rekeli:

"Potem mi recite in sem tudi takle tepec kot ta pa še ne. Ali ga ne vohate, da je oglednik pa ovaduh?"

"Ovaduh?"

Dobrodrušni in od pijače razvilevi obrazci so v trenutku potemnili. V široka in poštenska licica je legla neprizanesljiva strogost in krutost.

(Daleko prihodnjic.)

NAZNANILLO IN ZAHVALA

S tuščim srečem naznajamo žalostno vest, da nam je nemila smrt na tragičen način pobrala iz naše sredine ljubljeno sogroga, oziroma sina in brata

Štefana Gerchman

Pokojnik je bil rojen v Forest City, Pa., dne 26. decembra, 1907, spadal je v druktvo sv. Jožefa, st. 12 KSKJ v Forest City, Pa., in je bil zaposlen pri West End Cosi Co., kjer se je dne 10. septembra ponesreli. Med delom je padel nanj sknala plast, nakar so ga prenesli v Nantucket bolnišnico, kjer je dne 18. septembra ponesreli. Med delom je padel nanj sknala plast, podpis zapisal. Pokopan je bil s peto sv. mašo sadušnico iz cerkve sv. Jožefa v Forest City, Pa., na domačem farmen pokopališču. Zapušča mlado, še dva meseca poročeno ženo, mater, očma, enega brata pri vojakih v Maryland ter štiri sestre, izmed katerih je ena poročena (Železnikar) v Browndale, Pa., ena je v žoli za bolničarko (nurse) v Berwick, Pa., dve sta pa doma pri materi.

Prav iz srca se zahvaljujemo vsem darovalcem za sv. maše zadušnice in sicer: Društvo sv. Jožefa, Matija Zidar, John Dobis, Kristina Podráž, vidi v Forest City, Pa., družina Anton Gerchman, družina F. Košir obe v Clevelandu, O.; družina P. Gerchman in F. Lavi v Browndale, Pa. Vence in cvetlice so darovali: Družina A. Gerchman, Cleveland, O.; otroci družine Železnikar v Browndale, Pa., Student Nurses and Staff v Berwick, Pa., delavci Berwick L. and Supply Co., delavke Colonial Annex Silk Mill v Forest City, Pa., Mr. in Mrs. S. Miller, Berwick, Pa., premogarska učilna Macanoque, Pa., družina Plešnikar v Gursky, Hanover.

Nadalje se prav iz srca zahvaljujemo č. g. župniku Rev. Jevniku v Forest City, Pa., za darovanje sv. mašo in opravljene pogrebne obrede. Hvala vsem, ki so pokojnika obiskali v njegovih bolezni in na mrtvaku odrli in vsem, ki so dali svoje avtomobile pri pogrebu na razpolago. Še enkrat prav lepa hvala vsem skupaj!

Ta pa, nepozabeni in dragi sogrop, ljubljeni sin in brat, počivajo v miru in večna luč naj Ti sveti, dokler se ne vidimo nad zvezdami! — Žalujči ostali:

Isabel Gerchman, sogroga.
Anna Bresnick, mati; Frank Bresnick, očim Peter, brat.
Mildred, Bridget, Margaret in Zita, sestre.

Berwick, Pa., dne 23. septembra 1929.

F. KERŽE,

1142 Dallas Rd. N. E.
CLEVELAND, O.

K. S. K. J. Društvo:

Kadar naravnate zastave, regalije in druge, pozrite na moje ime in naslov, če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene.

Natirlj v vzorec ZASTONJI!

PARNIKI

Rojakom, ki so namenjeni v stari kraj pred Novim letom, se nudijo siedeci najboljši parniki za potovanje:

16. oktobra Saturnus na Trst.
18